

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

1731

Ημερομ. Κατάθεσης:

11/3/2022

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κα. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Έλλειψη διαβάθμισης των αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Ο Βουλευτής του ΜέΡΑ25 Νομού Ηρακλείου, Γεώργιος Λογιάδης, καταθέτει ως αναφορά επιστολή του Πανελλήνιου Σωματείου Ιδιωτικών Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Π.Α.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι.).

Η Επιστολή ζητάει από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ως αρμόδιο φορέα της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης να αναλάβει πρωτοβουλίες και δράσεις ώστε να κατοχυρώσει θεσμικά τα Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Μ.Ε.Ι.) για την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) που παρέχουν, καθώς και να παράσχει ένα σαφές νομικό πλαίσιο, σε συνεργασία με αρμόδια υπουργεία και θεσμικούς φορείς της πολιτείας, για την υλοποίηση των αναγκαίων δράσεων με σκοπό την αναγνώριση και διαβάθμιση των απολυτηρίων τίτλων των ΑΜΕΙ, που φέρουν την επικύρωσή του, ώστε οι απόφοιτοί τους να διεκδικούν τις θέσεις εργασίας που δικαιούνται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στις χώρες της ΕΕ να έχουν άμεση πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση. Για την υλοποίηση των παραπάνω ως αρμόδιος συλλογικός φορέας, που αντιμετωπίζει σε καθημερινή βάση τα προβλήματα, τις ιδιαιτερότητες, τις δυσκολίες του χώρου, με ιδιαίτερη ευαισθησία και γνώση, το Π.Α.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι. καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις για την εξέλιξη και την αναμόρφωση της μουσικής εκπαίδευσης.

Επισυνάπτεται η επιστολή.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Ηράκλειο, 8/3/2022

Ο καταθέτων Βουλευτής

Γεώργιος Λογιάδης

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
ΠΑ.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι. (πρώην ΕΝ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι.)**

Κύπρου 61 Χαλάνδρι, 15233 – Τηλ: [REDACTED]
email: pasiamei@gmail.com

Πρόεδρος: **Μιχάλης Πατσέας**
Γενικός Γραμματέας: **Πέτρος Παριανός**

**ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ
(Α.Μ.Ε.Ι.) &
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥΣ**

εισήγηση ομόφωνα αποδεκτή από το την 23^η συνεδρίαση του Δ.Σ.
21/04/2021
για προώθηση στον Νομικό Σύμβουλο της **ΠΑΣΙΑΜΕΙ**

εισήγηση: **Ανδρέας Παρασκευόπουλος**
Αντιπρόεδρος ΠΑ.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι.
email: eo@conservatory.gr

Χαλάνδρι, Απρίλιος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Α.Μ.Ε.Ι.)	15
ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ – ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΕΚ - ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	20
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	26
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	30 - 32

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιστορία των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**A.M.E.I.**) (αναφερόμενα ως «Ιδιωτικά Μουσικά Ιδρύματα» ή «Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτήρια», δηλαδή των Ωδείων, Μουσικών Σχολών και Σχολών Βυζαντινής Μουσικής) καταδεικνύει το σπουδαίο ρόλο που είχαν και εξακολουθούν να έχουν αυτά στην παροχή συστηματικής και ολοκληρωμένης μουσικής εκπαίδευσης και στην ανάδειξη καταξιωμένων επαγγελματιών, πολλών με διεθνή αναγνώριση και σταδιοδρομία, από την ίδρυση των πρώτων Ωδείων: Ωδείο Αθηνών 1871, Ωδείο Λόττνερ 1899, Ωδείο Πειραιώς 1903, Πειραιϊκό Ωδείο 1914, (*Κρατικό*) Ωδείο Θεσσαλονίκης 1914, Ελληνικό Ωδείο 1919 (διαδεχθέν το Ωδείο Λόττνερ), Εθνικό Ωδείο 1926 κ.ά. έως και σήμερα.

Η Πολιτεία με Νόμους φρόντισε αιμέσως να κατοχυρώσει τις σπουδές στα νεοϊδρυθέντα Ωδεία.

Νόμος 1381 ΦΕΚ 94Α 30.4.1918 άρθρο 2 παράγραφος 1 δευτεροβάθμιοι διδάσκαλοι διορίζονται: εδάφιο ε) Οι πτυχιούχοι της αδικής και της ενοργάνου μουσικής του Ωδείου Πειραιώς, του Πειραιϊκού Ωδείου, του Ωδείου Λόττνερ και της Αθηναϊκής μαντολινάτας μετ' ευδόκιμον εξέτασιν..., ενώ άρθρο 2 παράγραφος 2 πρωτοβάθμιοι διδάσκαλοι διορίζονται: εδάφιο β) 3) της αδικής και της ενοργάνου Μουσικής των αδείων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και Ελληνικού Ωδείου και των προς ταύτα ισοτίμων της αλλοδαπής (χωρίς εξετάσεις).

(το Ελληνικό Ωδείο προστέθηκε με τον Νόμο 2384 ΦΕΚ 145Α 1.7.1920 άρθρο 1 παράγραφος 3)

Διαχρονικά η εκπαιδευτική και καλλιτεχνική δραστηριότητα των AMEI και ιδιαιτέρως των Ιδιωτικών Ωδείων και Μουσικών Σχολών υπήρξε ουσιαστική και θεμελιώδης, γεγονός που αποδεικνύεται από τον αριθμό των καταξιωμένων και αναγνωρισμένων αποφοίτων τους έως και σήμερα.

Στους χώρους τους δίδαξαν μουσικές προσωπικότητες διεθνούς εμβέλειας όπως:

Δημήτρης Μητρόπουλος, Μανώλης Καλομοίρης, Σπύρος Σαμάρας, Λεωνίδας Ζώρας, Νίκος Σκαλκώτας, Τζίνα Μπαχάουερ, Αλεξάνδρα Τριάντη, Λουκάς Καρυτινός, Άλκης Μπαλτάς, Γιάννης Α. Παπαϊωάννου, Κώστας Πασχάλης, Φραγκίσκος Βουτσίνος και πολλοί άλλοι.

Διάσημοι απόφοιτοι Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**A.M.E.I.**) ενδεικτικά:

ΣΥΝΘΕΤΕΣ, ΜΑΕΣΤΡΟΙ, ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ

Δημήτρης Μητρόπουλος, Νίκος Σκαλκώτας, Μίκης Θεοδωράκης, Θάνος Μικρούτσικος, Ελένη Καραϊνδρου, Μίλτος Λογιάδης, Δημήτρης Δραγατάκης, Θεόδωρος Κουρεντζής, Κάρμεν Ρουγγέρη, Κώστας Καπνίσης,, Θεόδωρος Αντωνίου, Δημήτρης Τερζάκης, Περικλής Κούκος, Γιώργος Κουμεντάκης, Μιχάλης Βούρτσης, Άλκης Μπαλτάς, Βύρων Φιδετζής, Κώστας Νικήτας, Νίκος Αθηναίος, Γιάννης Α. Παπαϊωάννου, Μιχάλης Τραυλός, Μιχάλης Οικονόμου, Φίλιππος Τσαλαχούρης, Κωνσταντίνος Καρύδης, Μιλτιάδης Καρύδης, Χρήστος Σαμαράς, Μάρκος Τσέτσος, Ίων Ζώτος, Νίκος Μαλλιάρας, Αλέξανδρος Καλογεράς, Λούλη Ψυχούλη, Τερψιχόρη Παπαστεφάνου, Νίκος Τσούχλος, Αλέξανδρος Μυράτ, Έλλη Νικολαΐδου, Δημήτρης Μιχαηλίδης, Χάρης Ξανθουδάκης.

ΣΟΛΙΣΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

Λεωνίδας Καβάκος, Δημήτρης Σγούρος, Άρης Γαρουφαλής, Δημήτρης Φάμπας, Τάτσης Αποστολίδης, Χαρά Καλομοίρη, Νέλη Σεμιτέκολο, Γιάννης Παπαδόπουλος, Έλενα Μουζάλα, Κρινώ Καλομοίρη, Κωνσταντίνος Δεστούνης, Δόμνα Ευνουχίδου, Γιώργος Δεμερτζής, Ντόρα Μπακοπούλου, Λίζα Ξανθοπούλου, Δημήτρης Πάτρας, Κωνσταντίνος Βαλιανάτος, Λορέντα Ράμου, Δημήτρης Γιάκας, Αλέξανδρος Μαρκέας, Βασίλης Τσαμπρόπουλος, Θόδωρος Κοτεπάνος, Βαγγέλης Μπουντούνης, Έλενα Παπανδρέου, Νίκος Χαμηλοθώρης, Ευάγγελος Ασημακόπουλος, Λίζα Ζώη, Νότης Μαυρουδής, Μάρω Ραζή, Ειρήνη Κώνστα, Κυριάκος Τζωρτζινάκης, Εύα Φάμπα, Κώστας Γρηγορέας, Όλγα Καλογρηάδου, Στέλιος Καφαντάρης, Στέλιος Ταχιάτης, Ανδρέας Ροδουσάκης, Άγγελος Λιακάκης, Γιώργος Κινδύνης

ΛΥΡΙΚΟΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΕΣ (με διεθνή σταδιοδρομία)

Μαρία Κάλλας, Αγνή Μπάλτσα, Δημήτρης Καβράκος, Κώστας Πασχάλης, Κική Μορφονιού, Νίκος Ζαχαρίου, Λέλα Στάμος, Δήμητρα Θεοδωρίδου, Μαρκέλα Χατζιάνο, Χριστίνα Πουλίτση, Αλεξία Βουλγαρίδου, Σόνια Θεοδωρίδου, Τζούλια Σουγλάκου, Γιώργος Ζερβάνος, Μαρία Κορομάντζου, Βάσω Παπαντωνίου, Φώφη Σαραντοπούλου, Αντώνης Καλαϊτζάκης, Νίκος Μοσχονάς, Σάββας Παπαχατζόπουλος, Μαίρη Έλεν Νέζη, Πέτρος Μαγουλάς, Χριστόφορος Σταμπόγλης, Τάσης Χριστογιαννόπουλος, Φανή Αντωνέλου

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ, ΣΥΝΘΕΤΕΣ και ΕΡΜΗΝΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΑΦΡΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Νανά Μούσχουρη, Γιώργος Κατσαρός, Γιώργος Χατζηνάσιος, Σωκράτης Μάλαμας, Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, Μάριος Τόκας, Δημήτρης Κατής, Νίκος Πλατύρραχος, Μάριος Στρόφαλης, Βίκυ Μοσχολιού, Μανώλης Μητσιάς, Γιώτα Νέγκα, Μελίνα Κανά, Γιώργος Μαζωνάκης, Φωτεινή Δάρρα και πολλοί άλλοι.

(Είναι κατανοητό ότι δεν είναι δυνατή η πλήρης αναφορά σε χιλιάδες καλλιτέχνες που είχαν σαν εφαλτήριο στη σταδιοδρομία τους τις σπουδές τους στα Ιδιωτικά Μουσικά Εκπαιδευτήρια. Ζητάμε συγγνώμη για αυτή την μη ολοκληρωμένη αναφορά μας σε αυτούς με την επιφύλαξη να γίνει ένας πλήρης κατάλογος για όλους)

Απόφοιτοι ΑΜΕΙ στελέχωσαν διαχρονικά τις συμφωνικές ορχήστρες, τα μουσικά σύνολα, τις χορωδίες, το εκπαιδευτικό προσωπικό Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας αλλά και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας μας και του εξωτερικού και τέλος ενίσχυσαν με χαρισματικές Μουσικές Συνθέσεις τους την παγκόσμια μουσική βιβλιοθήκη.

Η ιδιαίτερη συμβολή των **Ιδιωτικών** Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**Α.Μ.Ε.Ι.**) στην ευρεία διάδοση της μουσικής καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι ιδρύθηκαν πολλά παραρτήματα αυτών στην ελληνική επικράτεια για να καλυφθεί συστηματικά η ανάγκη για παροχή μουσικής εκπαίδευσης. Αξιόλογη και η συνεισφορά τους στην πολιτιστική ζωή του τόπου μας μέσω των πολλών παραστάσεων, συναυλιών και εκπαιδευτικών τους προγραμμάτων.

Είναι θλιβερό πάντως το γεγονός ότι η πολιτεία επιδεικτικά αγνοεί τη συστηματική μουσική εκπαίδευση που προσφέρουν και αδυνατεί έως και σήμερα να παράσχει ένα επικαιροποιημένο νομικό πλαίσιο με το οποίο θα αναγνωρίζει τη θεσμική τους θέση και θα κατοχυρώνει τα αντίστοιχα τυπικά επαγγελματικά προσόντα των αποφοίτων τους με βάση το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων. Η παράλειψή της να προβεί σε διαβάθμιση των τίτλων σπουδών, που έχουν χορηγηθεί με αναγνώριση / έγκριση / εξουσιοδότηση αρμόδιας δημόσιας αρχής είναι άδικη, ζημιογόνα και παράνομη.

Με την παρούσα πρόταση επιδιώκεται να ρυθμιστεί η αναγνώριση της θεσμικής θέσης των ΑΜΕΙ στο χώρο της μουσικής εκπαίδευσης, να αναγνωρισθεί και διαβαθμισθεί κάθε τίτλος μουσικής εκπαίδευσης που αυτά έχουν χορηγήσει, να επανακαθορισθεί και να ενισχυθεί η περαιτέρω ανάπτυξη των πολιτιστικών δράσεών τους, τόσο στο μουσικό χώρο όσο και στα σύγχρονα πολιτιστικά δρώμενα, και τέλος να δοθούν περισσότερα κίνητρα για την ανάπτυξη της μουσικής εκπαίδευσης στην επικράτεια, χωρίς κρατική επιβάρυνση.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

(Ανώτερη / Ανώτατη Εκπαίδευση (higher education) - Συνθήκη της Μπολόνια - Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων ECTS, Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού ΕΟΠΠΕΠ)

Στο ευρωπαϊκό πλαίσιο η ανάγκη ενός ενιαίου τρόπου αναγνώρισης των τίτλων σπουδών στα κράτη-μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης επιτυχάνεται με τη θέσπιση της οδηγίας 2005/36/EK, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 2013/55/ΕΕ. Συγκεκριμένα, η οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, θέσπισε ένα σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης που βασίζοταν αρχικά σε 15 οδηγίες.

«Προκειμένου να καθοριστεί ο μηχανισμός αναγνώρισης βάσει του γενικού συστήματος, είναι αναγκαίο να καταταγούν τα διάφορα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διάφορα επίπεδα. Τα επίπεδα αυτά, τα οποία δημιουργούνται με μοναδικό σκοπό τη λειτουργία του γενικού συστήματος, δεν επηρεάζουν τις εθνικές δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης ούτε την αρμοδιότητα των κρατών μελών στον τομέα αυτόν, συμπεριλαμβανομένης και μιας εθνικής πολιτικής για την εφαρμογή του **ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων** (ΕΠΕΠ). Το ΕΠΕΠ είναι ένα εργαλείο σχεδιασμένο για την προώθηση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των επαγγελματικών προσόντων και μπορεί να αποτελέσει χρήσιμη πρόσθετη πηγή πληροφοριών για τις αρμόδιες αρχές που εξετάζουν τους επαγγελματικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνια, τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης έχουν προσαρμόσει τη δομή των προγραμμάτων τους σε ένα σύστημα δύο κύκλων σπουδών για το πτυχίο και το μεταπτυχιακό δίπλωμα.»

(A) Στο πλαίσιο της αναγνώρισης των τυπικών προσόντων η οδηγία 2005/36/EK, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2013/55/ΕΕ, ορίζει στο άρθρο 12 με τίτλο Εξομοιούμενη Εκπαίδευση ότι εξομοιώνεται προς τίτλο εκπαίδευσης κάθε τίτλος εκπαίδευσης ή σύνολο τίτλων εκπαίδευσης που χορηγήθηκε από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί επιτυχή ολοκλήρωση εκπαίδευσης εντός της Ένωσης, υπό καθεστώς πλήρους ή μερικής παρακολούθησης, στο πλαίσιο ή εκτός επίσημων προγραμμάτων, **αρκεί να έχει αναγνωριστεί από το εν λόγω κράτος μέλος ως ισοδύναμου επιπέδου**.

Άρθρο 12 (Εξομοιούμενη Εκπαίδευση)

«**Εξομοιώνεται προς τίτλο εκπαίδευσης που πιστοποιεί εκπαίδευση του άρθρου 11, ακόμη και ως προς το οικείο επίπεδο, κάθε τίτλος εκπαίδευσης ή σύνολο τίτλων εκπαίδευσης που χορηγήθηκε από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί επιτυχή ολοκλήρωση εκπαίδευσης εντός της Ένωσης, υπό καθεστώς πλήρους ή μερικής παρακολούθησης, στο πλαίσιο ή εκτός επίσημων προγραμμάτων, έχει αναγνωριστεί από το εν λόγω κράτος μέλος ως ισοδύναμου επιπέδου και παρέχει στον κάτοχό του τα ίδια δικαιώματα ανάληψης ή άσκησης επαγγέλματος, ή προετοιμάζει για την άσκηση του επαγγέλματος.**»

Άρθρο 11 (Επίπεδα Προσόντων)

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 13 και του άρθρου 14 παράγραφος 6, ορίζονται τα ακόλουθα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων:

α) βεβαιώση επάρκειας που χορηγείται από αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του εν λόγω κράτους, βάσει: i) είτε εκπαίδευσης που δεν αποτελεί μέρος πιστοποιητικού ή διπλώματος κατά την έννοια των στοιχείων β), γ), δ) ή ε) ή ειδικής εξέτασης χωρίς προηγούμενη εκπαίδευση, ή της άσκησης του επαγγέλματος σε ένα κράτος μέλος με πλήρη απασχόληση επί τρία συναπτά έτη ή επί ισοδύναμο χρονικό διάστημα με μειωμένο ωράριο, κατά την τελευταία δεκαετία, ii) είτε γενικής πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που πιστοποιεί ότι ο κάτοχος της έχει αποκτήσει γενικές γνώσεις

β) πιστοποιητικό που βεβαιώνει επιτυχή ολοκλήρωση κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, i) είτε γενικής εκπαίδευσης, συμπληρωμένου με κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης άλλον από εκείνους περί των οποίων το στοιχείο γ) ή/και με την επιπλέον αυτού του κύκλου σπουδών απαιτούμενη πρακτική άσκηση ή άσκηση του επαγγέλματος, ii) είτε τεχνικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμπληρωμένως με κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης από εκείνους περί των οποίων το στοιχείο i) ή /και με την επιπλέον αυτού του κύκλου σπουδών απαιτούμενη πρακτική άσκηση ή άσκηση του επαγγέλματος

γ) δίπλωμα που πιστοποιεί ότι ολοκληρώθηκε επιτυχώς:

i) είτε εκπαίδευση μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, εκτός από την αναφερόμενη στα στοιχεία δ) και ε), διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή ισοδύναμης διάρκειας υπό καθεστώς μερικής παρακολούθησης, προϋπόθεση πρόσβασης στην οποία αποτελεί κατά κανόνα, μεταξύ άλλων, η ολοκλήρωση του κύκλου δευτεροβάθμιων σπουδών που απαιτείται για την πρόσβαση στην ανώτατη ή ανώτερη εκπαίδευση ή την ολοκλήρωση ισοδύναμης σχολικής εκπαίδευσης στο δεύτερο δευτεροβάθμιο επίπεδο, καθώς και την ενδεχομένως απαιτούμενη επιπλέον αυτού του κύκλου μεταδευτεροβάθμιων σπουδών επαγγελματική κατάρτιση

ii) είτε νομοθετικά ρυθμιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση, στην περίπτωση νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων, κύκλος επαγγελματικής εκπαίδευσης με ειδική διάρθρωση, με ικανότητες που υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες για το επίπεδο β, ισότιμος με το επίπεδο εκπαίδευσης που αναφέρεται στο σημείο i), εφόσον η εν λόγω εκπαίδευση παρέχει συγκρίσιμο επαγγελματικό επίπεδο και προετοιμάζει για την ανάληψη ανάλογου επιπέδου ευθυνών και καθηκόντων, με την προϋπόθεση ότι το δίπλωμα συνοδεύεται από πιστοποιητικό του κράτους μέλους καταγωγής

δ) δίπλωμα που βεβαιώνει ότι ο κάτοχος έχει ολοκληρώσει επιτυχώς εκπαίδευση μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, διάρκειας τουλάχιστον τριών και όχι άνω των τεσσάρων ετών ή ισοδύναμης διάρκειας υπό καθεστώς μερικής παρακολούθησης, το οποίο μπορεί επιπλέον να εκφράζεται με αντίστοιχο αριθμό μονάδων ECTS, σε πανεπιστήμιο ή ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης ή άλλο ίδρυμα του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου, και εάν συντρέχει περίπτωση, την επιτυχή ολοκλήρωση της επαγγελματικής κατάρτισης που απαιτείται συμπληρωματικά προς τον εν λόγω κύκλο μεταδευτεροβάθμιων σπουδών.

ε) δίπλωμα που πιστοποιεί ότι ο κάτοχος ολοκλήρωσε επιτυχώς κύκλο μεταδευτεροβάθμιων σπουδών ελάχιστης διάρκειας τεσσάρων ετών ή ισοδύναμης διάρκειας υπό καθεστώς μερικής παρακολούθησης, το οποίο μπορεί επιπλέον να εκφράζεται με αντίστοιχο αριθμό μονάδων ECTS, σε πανεπιστήμιο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή σε άλλο ίδρυμα ανάλογου επιπέδου και, εάν συντρέχει περίπτωση, την επιτυχή ολοκλήρωση της επαγγελματικής κατάρτισης που απαιτείται συμπληρωματικά προς τον εν λόγω κύκλο μεταδευτεροβάθμιων σπουδών.»

(B) Με βάση τη δημοκρατική αρχή της Συνθήκης της Λισαβόνας (άρθρο 2)

«Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας

που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.»

(Γ) Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

(1ο πρόσθετο πρωτόκολλο άρθρο 2 Δικαίωμα στην εκπαίδευση)

«**Ουδείς δύναται να στερηθή του δικαιώματος όπως εκπαίδευση.** Παν Κράτος εν τη ασκήσει των αναλαμβανομένων αυτού καθηκόντων επί του πεδίου της μορφώσεως και της εκπαίδευσεως θα σέβεται το δικαίωμα των γονέων όπως εξασφαλίζωσι την μόρφωσιν και εκπαίδευσιν ταύτην συμφώνως προς τας ιδίας αυτών θρησκευτικάς και φιλοσοφικάς πεποιθήσεις.»

(Δ) Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων:

(01) πρώτη αρχή (εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση)

«**Κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση** προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας.»

(04) τέταρτη αρχή (ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης)

«**α. Κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε έγκαιρη και εξατομικευμένη συνδρομή** με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών του για απασχόληση ή αυτοαπασχόληση. Αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα στήριξης για την αναζήτηση εργασίας, την κατάρτιση και την επανειδίκευση. Κάθε άνθρωπος δικαιούται να μεταφέρει τα δικαιώματά του όσον αφορά την κοινωνική προστασία και την κατάρτιση σε περίπτωση επαγγελματικής μετάβασης.»

(Ε) Άρθρο 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α), και άρθρα 20, 26 και 45 - 48 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

«Μία από τις τέσσερις ελευθερίες των πολιτών της ΕΕ είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Περιλαμβάνει τα δικαιώματα μετακίνησης και διαμονής των εργαζομένων, τα δικαιώματα εισόδου και διαμονής των μελών της οικογένειας, το δικαίωμα εργασίας σε άλλο κράτος μέλος και το δικαίωμα σε ίση μεταχείριση με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους. Περιορισμοί ισχύουν για τη δημόσια υπηρεσία. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων είναι μία από τις ιδρυτικές αρχές της ΕΕ από τη δημιουργία της. Ορίζεται στο άρθρο 45 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ε.Ε. και συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα των εργαζομένων, συμπληρώνει δε την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών εντός της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς.»

(ΣΤ) Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της ευρωπαϊκής ενοποίησης υπογράφηκε το 1999 η **Συνθήκη της Μπολόνια**, η οποία προέβλεπε 10 γραμμές δράσης:

1. Υιοθέτηση συστήματος εύκολα αναγνώσιμων και συγκρίσιμων τίτλων σπουδών
2. Υιοθέτηση συστήματος βασισμένου σε 2 κύκλους (σήμερα σε 3)
3. Εφαρμογή συστήματος πιστωτικών μονάδων
4. Προώθηση της Κινητικότητας

5. Προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στη Διασφάλιση Ποιότητας
6. Προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
7. Διά Βίου Μάθηση
8. Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Φοιτητές
9. Προώθηση της ελκυστικότητας του ΕΧΑΕ Εκπαίδευσης
10. Διδακτορικό επίπεδο (3^{ος} κύκλος)

Με τη σταδιακή εφαρμογή της έχουμε α) την καθιέρωση ενός συστήματος ανώτερης / ανώτατης εκπαίδευσης τριών κύκλων, το οποίο αποτελείται από προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές β) την προώθηση της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και των περιόδων μάθησης που ολοκληρώνονται στο εξωτερικό σε άλλα πανεπιστήμια γ) την εφαρμογή ενός συστήματος διασφάλισης της ποιότητας με σκοπό την ενίσχυση της διδασκαλίας και της μάθησης.

Η Συνθήκη αυτή οδήγησε στη δημιουργία του **Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτερης / Ανώτατης Εκπαίδευσης**, που εισήγαγε επί της ουσίας την προσπάθεια για μια **ενιαία ευρωπαϊκή συνεργασία** στον τομέα της εκπαίδευσης. Επιπλέον, η **διακήρυξη της Βουδαπέστης - Βιέννης** το 2010 σηματοδότησε την πρώτη δεκαετία της διαδικασίας της Μπολόνια και οι υπουργοί των 47 χωρών μελών μεταξύ άλλων ανέφεραν ότι:

«Η διαδικασία της Μπολόνια έθεσε τις βάσεις του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης που αποτελεί πρωτόγνωρο παράδειγμα περιφερειακής διασυνοριακής συνεργασίας στην ανώτατη εκπαίδευση και προσέδωσε στην ευρωπαϊκή ανώτατη εκπαίδευση μια πιο αναγνωρίσιμη θέση.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα, διδάσκοντες, ερευνητές, διοικητικό προσωπικό και σπουδαστές παίζουν ένα κρίσιμο ρόλο, ώστε να γίνει πραγματικότητα ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης.»

(Ζ) Στο ευρωπαϊκό αυτό πλαίσιο μοντελοποίησης της ανώτερης / ανώτατης μουσικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη, η **Ευρωπαϊκή Ένωση των Κονσερβατουάρ, Ακαδημιών και Μουσικών Σχολών (AEC)**, βάσει αξιόλογων μελετών της, καλεί τα ευρωπαϊκά κράτη να υιοθετήσουν την ταχεία αναγνώριση των πρακτικών σπουδών των μουσικών ιδρυμάτων τους, με τρόπο που να βασίζεται κατ' αρχήν σε δύο κύκλους (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό). Η AEC αποτελεί μία εθελοντική συνένωση των ανώτατων μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην Ευρώπη και επικεντρώνει τη δράση της σε τρεις άξονες: την καλλιτεχνική πρακτική, τη διδασκαλία και την εκμάθηση, την έρευνα και την καινοτομία. Επιδιώκει να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων μουσικών ενώσεων και στηρίζει τη διάδοση της μουσικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, με βάση το στρατηγικό της πλάνο 2016-2021, στοχεύει στην ποιοτική αναμόρφωση της μουσικής και στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των μελών της. Η AEC μετά την υπογραφή της συνθήκης Μπολόνια έκανε αμέσως την εξής **δήλωση**:

«1. Η AEC χαιρετίζει την αρχή, που διατυπώνεται στη Διακήρυξη της Μπολόνια, της θέσπισης ενός πανευρωπαϊκού συντονισμένου συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης που θα βασίζεται σε δύο εθνικούς κύριους κύκλους, προπτυχιακό και μεταπτυχιακό.

2. Η AEC επιβεβαιώνει σθεναρά την αρχή, βάσει ουσιαστικής εμπειρίας από ιδρύματα-μέλη σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες και περιοχές, ότι προγράμματα που συνεπάγονται πρακτική ενόργανη, φωνητική και συνθετική μελέτη στα υψηλότερα επίπεδα αριστείας μπορούν και πρέπει να θεωρηθούν πλήρως κατάλληλα και για τους δύο κύκλους που περιγράφονται παραπάνω.

3. Η AEC πιστεύει ότι είναι απαραίτητο, για τη βέλτιστη λειτουργία της ανώτερης/ανώτατης μουσικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη, όλα τα ιδρύματα μέλη της, μεταξύ των οποίων υπάρχει ευρεία αναγνώριση της αμοιβαίας συμβατότητας, να

μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην ανταλλαγή, τη μεταφορά και την εξέλιξη των μαθητών εντός των δύο αυτών κύκλων. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΑΕC παροτρύνει ιδιαίτερα τις χώρες: Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία και Ελλάδα για την ταχεία αναγνώριση των μουσικών πρακτικών σπουδών των μουσικών ιδρυμάτων τους με τρόπο που να βασίζονται κατ' αρχήν και στους δύο κύκλους (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό).

4. Η ΑΕC θα χαρεί να θέσει στη διάθεση μεμονωμένων χωρών και των Υπουργείων Παιδείας τους, τη σημαντική εμπειρία που κατέχει το προσωπικό των ιδρυμάτων μελών της για την αξιολόγηση και διασφάλιση ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών στη μουσική, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.»

Η αναγνώριση σπουδών και προσόντων αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την υλοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προκειμένου να επιτευχθεί και να διατηρηθεί αυτή η ελεύθερη κυκλοφορία, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναπτύξει διάφορα εργαλεία για την αναγνώριση σπουδών και προσόντων.

Σε σχέση με αυτό το ζήτημα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των ακόλουθων τύπων αναγνώρισης:

Αναγνώριση για ακαδημαϊκούς σκοπούς (για τη συνέχιση των σπουδών στο εξωτερικό ή για την αναγνώριση μιας περιόδου σπουδών στο εξωτερικό ως μέρος των τακτικών σπουδών). Για την οργάνωση αυτής της αναγνώρισης στην Ευρώπη, η ΕΕ έχει αναπτύξει διάφορα εργαλεία, όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πίστωσης (ECTS) και το συμπλήρωμα διπλώματος (DS).

Αναγνώριση για επαγγελματικούς σκοπούς (για να επιτραπεί η εργασία σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα). Στην Ευρώπη αυτή η αναγνώριση οργανώνεται μέσω ενός συστήματος οδηγιών της ΕΕ για νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

Επίσης η ΑΕC οργάνωσε ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετείχαν διάφορα ευρωπαϊκά κράτη και προσάρμοσε στην ανώτερη μουσική εκπαίδευση τους **περιγραφικούς δείκτες του Δουβλίνου (Dublin Descriptors)**. Έτσι διακρίνονται τρεις κύκλοι με βάση τους οποίους κατατάσσονται οι σπουδαστές ανάλογα με την απόκτηση των δεξιοτήτων τους. Στον πρώτο κύκλο απαιτούνται βασικές και λίγο προηγμένες γνώσεις καθώς και δημιουργικότητα σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Επίσης απαιτείται οι σπουδαστές να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν δεδομένα και να σχηματίζουν ορθή κρίση αναφορικά με τα διάφορα αυτά μουσικά δεδομένα. Στο δεύτερο κύκλο απαιτούνται πιο εξειδικευμένες γνώσεις και εφαρμογή της μουσικής δεξιότητας σ' ένα πιο σύνθετο μουσικό περιβάλλον καθώς και επαγγελματική παρουσίαση των έργων των σπουδαστών σε εξειδικευμένο και μη κοινό. Οι σπουδαστές έχουν αναπτύξει τις πρακτικές δεξιότητες, ώστε να μελετούν αυτόνομα σε μεγάλο βαθμό. Στον τρίτο κύκλο απαιτείται πλήρης επαγγελματική ακεραιότητα και άριστη γνώση του μουσικού αντικειμένου.

(H) Στην ενίσχυση της ευελιξίας στην Ευρωπαϊκή κινητικότητα συνετέλεσε η καθιέρωση του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (European Credit Transfer and accumulation System ECTS)**. Το ECTS συνεισφέρει στο σχεδιασμό, την περιγραφή και την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και βοηθά στην ενσωμάτωση διαφορετικών ειδών μάθησης. Η προοπτική του είναι να εξασφαλίσει τη δια βίου μάθηση και να διευκολύνει την κινητικότητα των ευρωπαίων σπουδαστών, αίροντας τα εμπόδια στη διαδικασία αναγνώρισης προσόντων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του συστήματος της υιοθέτησης μονάδων.

Συγκεκριμένα 60 μονάδες ECTS ισοδυναμούν με ένα πλήρες έτος σπουδών ή εργασίας. Σε ένα κανονικό ακαδημαϊκό έτος, αυτές οι μονάδες κατανέμονται συνήθως σε διάφορες μικρότερες ενότητες του προγράμματος σπουδών. Ένας κλασικός «σύντομος κύκλος απόκτησης τυπικών προσόντων» περιλαμβάνει 90 - 120 μονάδες ECTS. Το δίπλωμα «πρώτου κύκλου σπουδών» (πτυχίο) αποτελείται είτε από 180 είτε από 240 μονάδες ECTS. Συνήθως, το δίπλωμα «δεύτερου κύκλου σπουδών» (μεταπτυχιακό) ισοδυναμεί με 90 ή 120 μονάδες ECTS. Η χρήση των μονάδων ECTS σε επίπεδο «τρίτου κύκλου σπουδών» (διδακτορικό) ποικίλλει.

Το ECTS στηρίζεται σε πιστωτικές μονάδες, που εκφράζουν τον απαιτούμενο φόρτο εργασίας κάθε φοιτητή/σπουδαστή για να επιτύχει τους αντικειμενικούς στόχους ενός προγράμματος σπουδών. Οι πιστωτικές μονάδες είναι στενά συνδεδεμένες με τα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες) που αποκτά ένας φοιτητής με την επιτυχή ολοκλήρωση μιας διαδικασίας μάθησης.

Ως φόρτος εργασίας ορίζεται ο εκτιμώμενος χρόνος που χρειάζεται ένας φοιτητής για την ολοκλήρωση όλων των μαθησιακών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. (Ως μαθησιακές δραστηριότητες νοούνται η παρακολούθηση παραδόσεων, σεμινάρια, εργασίες, πρακτική άσκηση, ανεξάρτητη ιδιωτική μελέτη, εξετάσεις).

(Θ) Το σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση (ECVET)
European Credit system for Vocational Education & Training.

Το **ECVET** είναι το εργαλείο / τεχνικό πλαίσιο για τη μεταφορά, αναγνώριση και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων ατόμων που περνούν από ένα μαθησιακό περιβάλλον σε άλλο και / ή από ένα πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων σε άλλο. Εντάσσεται στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (**EQF**), στην Αναγνώριση Μη-Τυπικής Εκπαίδευσης & Άτυπης Μάθησης, στη Διά Βίου Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό προσανατολισμό, το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας (**EQAVET**), τα προγράμματα κινητικότητας (**LdV**) και τα έγγραφα **Europass**.

Το ECVET στηρίζεται σε ό,τι γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος, δηλαδή σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες. Αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση της κινητικότητας, διευκολύνει την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε επαγγελματική εκπαίδευση & κατάρτιση (**EEK**) και δια βίου μάθηση (**ΔΒΜ**), αυξάνει τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και τέλος υποστηρίζει τη συνεργασία και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.

Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία μίας ενιαίας δομής προσόντων, τη χρήση μιας κοινής γλώσσας, καθώς και την ενίσχυση των ανταλλαγών και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της διεθνούς κινητικότητας, καθώς και της κινητικότητας των σπουδαστών αλλά και των εργαζομένων στα κράτη μέλη της ΕΕ, το ECVET αποσκοπεί να στηρίξει την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, που έχουν αποκτηθεί μέσα από την τυπική, μη τυπική ακόμη και την άτυπη διαδικασία μάθησης. Βασίζεται σε αρχές, έννοιες και διαδικασίες που αναπτύχθηκαν από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχουν ψηφιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 18 Ιουνίου 2009.

(II) ECTS σε σύγκριση με ECVET

1. ECTS Τα εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία βασίζονται στα προσόντα ή προγράμματα σπουδών
ECVET Τα προσόντα συνίστανται από ψηφίδες μαθησιακών αποτελεσμάτων
2. ECTS Κατανομή πιστωτικών μονάδων βάσει του φόρτου εργασίας
ECVET Κατανομή πιστωτικών μονάδων με διαφορετικές μεθόδους (φόρτος εργασίας, σχετική βαρύτητα ψηφίδας)
3. ECTS Η αξιολόγηση είναι μέρος της διαδικασίας απονομής πιστωτικών μονάδων & αρμοδιότητα των AEI
ECVET Απαραίτητα τα πρότυπα, ως σημεία αναφοράς (ποιότητα, αξιολόγηση, επικύρωση)
4. ECTS Έμφαση στη συσσώρευση μαθησιακών αποτελεσμάτων & πιστωτικών μονάδων
ECVET Έμφαση στην αξιολόγηση και τη χρήση κριτηρίων αξιολόγησης

5. ECTS Εφαρμογή σε όλα τα είδη μάθησης (τυπική, μη-τυπική, άτυπη)
ECVET Εφαρμογή μόνο σε μη-τυπική εκπαίδευση και άτυπη μάθηση
6. ECTS Υποχρεωτική εφαρμογή του στις περισσότερες χώρες
ECVET Δύο δυνατές εφαρμογές Κινητικότητα ή/και ως Εθνικό Σύστημα
7. ECTS Μεγαλύτερη ομοιογένεια των αρμόδιων φορέων (κυρίως AEI)
ECVET Συμμετοχή περισσότερων εταίρων με διαφορετικές αρμοδιότητες (υπουργεία, πάροχοι, εταίροι)

(IA) Στην Ελλάδα η διαβάθμιση και η συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό σύστημα επιτυγχάνεται μέσω του **ΕΟΠΠΕΠ (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού)**, που είναι ο θεσμικός φορέας για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**). Ο ΕΟΠΠΕΠ αποτελεί το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3879/2010 και του Νόμου 4115/2013. Είναι επιτελικός φορέας διοίκησης του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης. Αναπτύσσει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα πιστοποίησης της μη τυπικής εκπαίδευσης (αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων) και παρέχει την επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής στη χώρα μας.

Ειδικότερα στοχεύει στη διασφάλιση και αναβάθμιση της ποιότητας

- α) στην παροχή της μη τυπικής εκπαίδευσης: πιστοποιημένοι φορείς και δομές που υλοποιούν Προγράμματα μη-τυπικής εκπαίδευσης με πιστοποιημένες προδιαγραφές, βάσει πιστοποιημένων Επαγγελματικών Περιγραμμάτων, και στα οποία διδάσκουν πιστοποιημένοι Εκπαιδευτές Ενηλίκων, με τη στήριξη πιστοποιημένων Στελεχών Συνοδευτικών Υπηρεσιών (ΣΥΥ) για τα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων
- β) στα αποτελέσματα της μάθησης: πιστοποιημένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που αποκτώνται μέσω μη-τυπικής και άτυπης μαθησιακής διαδρομής
- γ) στην παροχή υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής: υπηρεσίες και εργαλεία διά βίου ανάπτυξης σταδιοδρομίας και σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, με αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, ανάπτυξη μηχανισμών δικτύωσης και αναβάθμισης υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής, εξατομικευμένες υπηρεσίες σε ευρύ φάσμα πληθυσμού.

Ο ΕΟΠΠΕΠ ορίζεται και ως το **εθνικό σημείο επαφής και για τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων (ECVET)** στην Ελλάδα.

(IB) Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (**European Qualifications Framework – EQF**) θεσπίστηκε το 2008 και καλύπτει όλα τα επίπεδα και όλους τους τύπους επαγγελματικών προσόντων (γενική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση). Έχει δύο βασικούς στόχους: την προώθηση της κινητικότητας των πολιτών από χώρα σε χώρα και τη διευκόλυνση της δια βίου μάθησής τους. Το EQF έχει σχεδιαστεί ως σημείο αναφοράς των διαφορετικών συστημάτων και πλαισίων προσόντων στην Ευρώπη. Λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων και διευκολύνει την ερμηνεία και σύγκριση των προσόντων μεταξύ διαφορετικών χωρών. Κατά τη διαδικασία υλοποίησης του EQF προβλέπεται κάθε χώρα να προσαρμόσει τα εθνικά της προσόντα (διπλώματα, πιστοποιητικά, πτυχία) στα 8 επίπεδα του EQF μέσω των εθνικών πλαισίων προσόντων. Αυτό σημαίνει ότι τα επίπεδα των εθνικών πλαισίων προσόντων ή τα τμήματα των συστημάτων προσόντων θα αντιστοιχηθούν με τα επίπεδα του EQF.

Ως **Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) (National Qualifications Framework - NQF)** νοείται το «εργαλείο» για την κατηγοριοποίηση των προσόντων, σύμφωνα με ένα σύνολο κριτηρίων επίτευξης καθορισμένων επιπέδων

μάθησης. Τα NQF ταξινομούν τα επαγγελματικά προσόντα κατά επίπεδα, που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα. Τα επίπεδα NQF αποτυπώνουν τι πρέπει να γνωρίζει, να κατανοεί και να μπορεί να κάνει ο κάτοχος ενός πιστοποιητικού ή διπλώματος. Με τον όρο προσόντα περιγράφονται τα πτυχία, τα διπλώματα και τα πιστοποιητικά που απονέμονται από εθνικούς φορείς δίνοντας έμφαση στη συνολική θεώρηση και την ουσία της μάθησης, ανεξάρτητα από τη διαδρομή που αποκτάται κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όρους διασφάλισης ποιότητας. Η δημιουργία του EQF και των NQFs είναι μια επίπονη προσπάθεια αλλά η λειτουργία τους στην πράξη είναι ακόμα περισσότερο απαιτητική και προϋποθέτει συνεχείς προσπάθειες τόσο σε Εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εδώ και πολλά χρόνια το Cedepof (Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης) παρακολουθεί την εξέλιξη των εθνικών πλαισίων προσόντων και έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξή τους. Το έτος 2019 σηματοδότησε ένα ακόμα βήμα προόδου στην πορεία του ευρωπαϊκού πλαισίου καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε τις συμμετέχουσες χώρες να συνδέσουν τις βάσεις δεδομένων προσόντων τους με τη νέα διαδικτυακή πύλη του Europass, η οποία θα λειτουργεί ως κεντρική πλατφόρμα της Ε.Ε. για πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα. Έτσι δημιουργείται ένα νέο εργαλείο για την υποστήριξη των ρυθμιστικών αρχών, των εργοδοτών, των ερευνητών και των μεμονωμένων εκπαιδευομένων σε όλη την Ευρώπη. Στη διαδικασία ΕΠΠ συμμετέχουν συνολικά 39 χώρες εμβαθύνοντας και διευρύνοντας τη συνεργασία τους. Στα περισσότερα εθνικά πλαισία περιλαμβάνονται πλέον όλα τα αναγνωρισμένα σε εθνικό επίπεδο τυπικά προσόντα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), της γενικής εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων. **Τα τελευταία χρόνια περιλαμβάνονται και προσόντα, που αναγνωρίζονται με τη χορήγηση σχετικών τίτλων εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμβάλλουν στην επικύρωσή της.**

Το **Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ)** της Ελλάδος διαμορφώθηκε από τον ΕΟΠΠΕΠ ως εξής: **Στο επίπεδο 1 και 2** κατατάσσονται οι απόφοιτοι με απολυτήριο δημοτικού και γυμνασίου αντίστοιχα, ενώ στο **επίπεδο 3** κατατάσσονται οι απόφοιτοι των σχολών επαγγελματικής κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.). Στο **επίπεδο 4** κατατάσσονται όσοι έχουν πτυχίο ΕΠΑ.Σ καθώς και πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης επιπέδου 4 (χορηγείται στους αποφοίτους της Γ τάξης των ΕΠΑ.Λ.) μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις, όπως επίσης και όσοι έχουν απολυτήριο λυκείου και απολυτήριο επαγγελματικού λυκείου. Στο **επίπεδο 5** κατατάσσονται οι απόφοιτοι τάξεων μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. με πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης μετά από πιστοποίηση και οι απόφοιτοι Ι.Ε.Κ. με δίπλωμα επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης μετά από πιστοποίηση.

Τέλος κατατάσσονται στο **επίπεδο 6** οι απόφοιτοι με πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ), στο **επίπεδο 7** οι απόφοιτοι με μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και στο **επίπεδο 8** όσοι έχουν διδακτορικό δίπλωμα.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Α.Μ.Ε.Ι.)

Είναι σαφές ότι η συστηματική μουσική εκπαίδευση αποτελεί εξειδικευμένη δραστηριότητα, καθώς οι πολύχρονες σπουδές και οι κατάλληλες υποδομές που απαιτούνται κάνουν ακόμη πιο απαιτητική την προσπάθεια των μουσικών εκπαιδευτηρίων να ανταποκριθούν στο έργο αυτό.

Το 1957 και το 1966 ενεργοποιήθηκαν τα **δύο βασικά νομοθετήματα** αναφορικά με τη λειτουργία και την ίδρυση των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**Α.Μ.Ε.Ι.**) (**Ωδεία – Μουσικές Σχολές** και **Παραρτήματα** αυτών). Συγκεκριμένα προβλέπονταν αναλυτικά οι σχολές και τα τμήματα αυτών, ο κανονισμός λειτουργίας τους, το πρόγραμμα σπουδών καθώς και τα απαιτούμενα έτη φοίτησης. Έτσι ορίστηκαν για τους Τομείς της Κλασικής και της Βυζαντινής Μουσικής τα Τμήματα: Σύνθεσης, Διεύθυνσης Ορχήστρας, Διεύθυνσης Χορωδίας, Ανωτέρων Θεωρητικών, Ενόργανης Μουσικής, Μονωδίας, Μελοδραματικής και Βυζαντινής Μουσικής καθώς και τα Γενικά Μαθήματα που απαιτούνται για τα Τμήματα αυτά.

Τα νομοθετήματα αυτά συμπληρωθήκαν και με νέα, καθώς και με συμπληρωματικούς κανονισμούς, ώστε να προβλεφθεί το σύνολο της εσωτερικής λειτουργίας τους, όπως τα προσόντα του Διευθυντή και του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, η διενέργεια εξετάσεων γενικών μαθημάτων, κατατακτήριων, εισαγωγικών, προαγωγικών, απολυτηρίων αλλά και των απαιτούμενων εγκαταστάσεων και υποδομών. Το σημαντικότερο είναι ότι με αυτό το νομικό πλαίσιο η Πολιτεία ανέθεσε στα ΑΜΕΙ την παροχή μιας ολοκληρωμένης, συστηματικής μουσικής εκπαίδευσης με το αναγκαίο και ικανό πρόγραμμα σπουδών από το επίπεδο Προκαταρκτικής (αρχάριοι) έως το επίπεδο Ανωτέρας (επαγγελματίες), συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων επιπέδων Κατωτέρας και Μέσης. Έτσι, με ένα πρόγραμμα σπουδών, σε πολλές περιπτώσεις διαρκείας δωδεκαετούς φοίτησης κατ' ελάχιστον, επιτεύχθηκαν αποτελέσματα εφάμιλλα Ευρωπαϊκών Ακαδημιών και Πανεπιστημίων.

Οι ενεργοί νόμοι που διέπουν σήμερα τη μουσική εκπαίδευση στα ΑΜΕΙ και το **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ** τους περιλαμβάνονται σε νόμους, βασιλικά και προεδρικά διατάγματα καθώς και υπουργικές αποφάσεις στα ΦΕΚ:

ΦΕΚ 229/Α/1957) Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας «περί κυρώσεως του εσωτερικού κανονισμού του Ωδείου Θεσσαλονίκης», (ΦΕΚ 07/Α/1966) Ίδρυση Ιδιωτικών Μουσικών Ιδρυμάτων, (ΦΕΚ 90/Α/1976) Κανονισμός Λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων, (ΦΕΚ 41/Α/1986) και (ΦΕΚ 500/Β/1987) Κανονισμός για κρουστά, τσέμπαλο και κλασική κιθάρα, (ΦΕΚ 1913/Β/2007) Κανονισμός για σαξόφωνο και διεύθυνση χορωδίας, (ΦΕΚ 530/Β/2009) Κανονισμός για διεύθυνση ορχήστρας).

Μέχρι το 1971 τα μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα υπάγονταν στο Υπουργείο Παιδείας και έκτοτε στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο τα ΑΜΕΙ υποβάλλουν στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού μαθητολόγια (μετά το πέρας των εγγραφών Α' και Β' εξαμήνου), στα οποία αναγράφονται αναλυτικά στοιχεία ταυτοπροσωπίας και σπουδαστικά των φοιτούντων, τα οποία και ελέγχονται εξονυχιστικά όσον αφορά τα υποχρεωτικά έτη φοίτησης ανά Τμήμα / Επίπεδο καθώς και οι ετήσιες αλλαγές βάσει του χρόνου φοίτησης και των ετησίων εξετάσεων.

Οι γνωστοποιούμενοι για πρώτη φορά σπουδαστές στο Υπουργείο, μέσω των μαθητολογίων, εγγράφονται πάντα στο πρώτο έτος του Τμήματος, εκτός εάν προβλέπεται η υποχρεωτική συμμετοχή τους σε κατατακτήριες ή εισαγωγικές εξετάσεις ή εάν οι ίδιοι επιλέξουν τη συμμετοχή τους σε αυτές, λόγω γνώσεων που διαθέτουν, οπότε

εγγράφονται στα έτη που κατατάσσονται ή εισάγονται. Οι κατατακτήριες εξετάσεις διεξάγονται εντός του μηνός Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους, ενώ οι εισαγωγικές εντός των μηνών Οκτωβρίου και Φεβρουαρίου ενώπιον πενταμελούς επιτροπής, η οποία ορίζεται με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού (κατόπιν προτάσεως εκάστου AMEI), ορίζοντας επιπλέον τον εκπρόσωπό του (δημόσιο υπάλληλο) ο οποίος τις επιβλέπει, αποτελείται δε από τον Διευθυντή και έναν καθηγητή του Ωδείου και τρεις μουσικούς εγνωσμένου κύρους.

Μετά τη συμπλήρωση των απαιτουμένων ετών φοίτησης και την επιτυχή ολοκλήρωση των γενικών μαθημάτων οι σπουδαστές δικαιούνται να λάβουν μέρος σε απολυτήριες εξετάσεις. Οι απολυτήριες εξετάσεις διεξάγονται εντός των μηνών Ιανουαρίου και Ιουνίου κάθε σχολικού έτους ενώπιον πενταμελούς επιτροπής, η οποία ορίζεται με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού (κατόπιν προτάσεως εκάστου AMEI), ορίζοντας επιπλέον τον εκπρόσωπό του (δημόσιο υπάλληλο) ο οποίος τις επιβλέπει, αποτελείται δε από τον Διευθυντή και έναν καθηγητή του Ωδείου και τρεις μουσικούς εγνωσμένου κύρους. Με την επιτυχή συμμετοχή στις απολυτήριες εξετάσεις στους αποφοίτους χορηγείται ο ανάλογος των εξετάσεων απολυτήριος τίτλος, **ΠΤΥΧΙΟ ή ΔΙΠΛΩΜΑ**, ο οποίος φέρει και τη σφραγίδα επικύρωσης του αρμόδιου Υπουργείου, καθιστώντας τον μεν **αναγνωρισμένο από το Ελληνικό κράτος, αδιαβάθμητο δε**.

Με το νόμο 2557/97 (άρθρο 5, παρ. 4a) (ο οποίος δεν καταργήθηκε αλλά παραμένει ανενεργός) «Θεσμοί μέτρα και δράσεις πολιτιστικής ανάπτυξης»

Η μουσική εκπαίδευση διακρίνεται σε βασική και ανώτερη και παρέχεται από δημόσιες και ιδιωτικές σχολές. Οι σχολές βασικής και ανώτερης μουσικής εκπαίδευσης εποπτεύονται από τον Υπουργό Πολιτισμού. Η βασική μουσική εκπαίδευση έχει ως σκοπό την παροχή βασικών μουσικών γνώσεων και την προετοιμασία για την εισαγωγή στις ανώτερες σχολές μουσικής εκπαίδευσης. **Η ανώτερη μουσική εκπαίδευση έχει ως σκοπό την παροχή μουσικής εκπαίδευσης στο ανώτερο δυνατό επίπεδο, μπορεί δε να οδηγεί και στην επαγγελματική μουσική σταδιοδρομία.**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Το **Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης** είναι το μόνο Ωδείο στην Ελλάδα το οποίο αρνείται τον τυπικό τουλάχιστον έλεγχο από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού.
2. Από τη δεκαετία του 1980 ιδρύθηκαν τα πρώτα **Δημοτικά (Α.Μ.Ε.Ι.)** (Ωδεία και Μουσικές Σχολές), τα οποία ναι μεν υπάγονται στον έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, έχουν όμως σήμερα το προνόμιο, όσον αφορά την ίδρυσή τους, να τα αδειοδοτεί ο Δήμος στον οποίο και ανήκουν. (Καλλικράτης, άρθρο 94 του Ν. 3852/2010).
3. Τα προγράμματα Σπουδών σε αρκετά Ιδιωτικά Μουσικά Εκπαιδευτήρια έχουν επεκταθεί και συμπληρωθεί και με άλλους Τομείς εκτός της Κλασικής και της Βυζαντινής Μουσικής όπως: Σύγχρονης - Τζαζ, Παραδοσιακής, Λαϊκής αλλά και Μοντέρνας Μουσικής, περιλαμβάνοντας τμήματα ενόργανης και φωνητικής μουσικής, αφού δεν είναι δυνατόν να αγνοηθούν αυτά τα είδη μουσικής. Επίσης στα προγράμματα σπουδών τους περιλαμβάνονται και άλλα μαθήματα όπως διδασκαλία σύγχρονου χορού, στοιχεία δραματικής τέχνης, εκμάθηση ξένων γλωσσών, ως βοηθητικά για μια αρτιότερη μουσική εκπαίδευση.

Τα Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**Α.Μ.Ε.Ι.**) και ιδιαίτερα τα **Ιδιωτικά** αποτέλεσαν και αποτελούν τη βασική επιλογή μεγάλου αριθμού σπουδαστών, συνετέλεσαν και συντελούν στην ευρεία διάδοση της μουσικής παιδείας με αποδεδειγμένη σημαντική συνεισφορά στο πολιτισμικό γίγνεσθαι της χώρας μας. Αυτά δημιούργησαν τους ακροατές της «λόγιας» μουσικής στη χώρα μας, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό. Οι απολυτήριοι

τίτλοι τους εξασφαλίζουν στους αποφοίτους τους το ανώτατο μαθησιακό αποτέλεσμα, ικανότητες και δεξιότητες για τους παραπάνω Τομείς και τα Τμήματά τους.

Οι απόφοιτοί των ΑΜΕΙ διαθέτουν ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σώμα μουσικών γνώσεων, κατανοούν τις έννοιες, τις μεθόδους και τις πρακτικές του καλλιτεχνικού τους πεδίου, έχοντας τη δυνατότητα να εμβαθύνουν, να διευρύνουν και να συμπληρώνουν τις προγενέστερες γνώσεις τους. Κατέχουν αναλυτική και προηγμένη γνώση του αντικειμένου τους, γνωρίζουν τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που διέπουν τον τομέα τους, στο βαθμό που απαιτείται, προκειμένου να ερμηνεύουν, ατομικά ή συμμετέχοντας σε σύνολα, υπολογίζουν και αξιολογούν τα διάφορα στοιχεία του επαγγελματικού τους τομέα.

Έχουν τις δεξιότητες αφενός μεν να αναλύουν και να προσαρμόζουν τις αποκτηθείσες γνώσεις τους, θεωρητικές και πρακτικές, όπου απαιτείται, για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων και καθηκόντων τους, καθώς και επικοινωνιακές δεξιότητες σε ανώτερο επίπεδο με εξειδικευμένες και μη ομάδες ή το κοινό, αφετέρου δε να βρίσκουν ιδέες και λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα στο πεδίο εργασίας τους.

Οι απόφοιτοί των ΑΜΕΙ

είναι σε θέση:

1. Να αναλάβουν την ευθύνη της ανάπτυξης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ατόμων και ομάδων, να σχεδιάζουν, να διαχειρίζονται και να υλοποιούν εργασίες, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.
2. Να μεταφέρουν τις γνώσεις και τις ικανότητες που απέκτησαν σε επαγγελματικό ή επιχειρηματικό πλαίσιο και να τις εφαρμόζουν με αυτονομία και με τρόπο που δείχνει επαγγελματισμό και κοινωνική υπευθυνότητα, τέλος να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες, εργασίες.
3. Να λαμβάνουν αποφάσεις, να τις αξιολογούν και να αναλαμβάνουν την ευθύνη τους σε επαγγελματικά και επιχειρηματικά πλαίσια, τα οποία μεταβάλλονται και εξελίσσονται.
4. Να αναπτύσσουν ζητήματα, κυρίως στο πλαίσιο του γνωστικού και του επαγγελματικού τους πεδίου, βάσει επιστημονικής τεκμηρίωσης.
5. Να διαμορφώνουν έγκυρες κρίσεις, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις κατά περίπτωση συναφείς κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και ηθικές διαστάσεις κάποιου θέματος.

Οι απόφοιτοι των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**Α.Μ.Ε.Ι.**) με αρχικά κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα στη Δημόσια Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια αλλά και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (απόφοιτος Ωδείου με πτυχίο πανεπιστημίου σε άλλο γνωστικό αντικείμενο διορίζεται καθηγητής στο Πανεπιστήμιο στο γνωστικό αντικείμενο του Ωδείου) έχουν απωλέσει σταδιακά μεγάλο μέρος αυτών, λόγω της αυξημένης πίεσης που δημιουργούν οι απόφοιτοι των Τμημάτων Μουσικής των Πανεπιστημίων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167/30-9-1985, τ. Α') «Δομή και Λειτουργία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες Διατάξεις», αναγνωρίστηκε το πτυχίο των αποφοίτων των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών και τους ανατέθηκε η διδασκαλία του μαθήματος Μουσικής στα σχολεία. Ειδικότερα ο Νόμος όριζε ότι αυτές οι θέσεις εργασίας θα καλύπτονταν πρωτίστως από τους αποφοίτους των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών μέσω επετηρίδας και σε περίπτωση κενών θέσεων θα καλύπτονταν από κατόχους πτυχίων ωδείων, μόνο μετά από την επιτυχή συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς που θα διενεργούσε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με την έκδοση του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188/23-9-1997, τ. Α') «Ενιαίο Λύκειο, Πρόσβαση των Αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου και άλλες Διατάξεις», δεν ίσχυε πλέον η ρύθμιση του Ν. 1566/1985 που όριζε διορισμούς μέσω επετηρίδας και θεσμοθετήθηκε ο διαγωνισμός του ΑΣΕΠ. Συγκεκριμένα,

ο νόμος αυτός όριζε ότι στις 31 Δεκεμβρίου 1997 θα έκλειναν οι πίνακες των διοριστέων εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, και ότι οι υποψήφιοι που είχαν υποβάλει ή θα υπέβαλαν μέχρι την ημερομηνία αυτή αιτήσεις διορισμού, θα εγγράφονταν στους πίνακες διοριστέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν 1566/85, δηλαδή θα εγγράφονταν στην επετηρίδα.

Για το διάστημα 1998 έως 2002, ο ίδιος νόμος όριζε ότι οι εκπαιδευτικοί που θα διορίζονταν στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση θα επιλέγονταν κατά ένα ποσοστό από την επετηρίδα και κατά ένα ποσοστό από τους επιτυχόντες του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ. Διευκρινίζεται εδώ ότι δεκτοί στο διαγωνισμό κατά τις διατάξεις των άρθρων 12, 13 και 14 του παλαιού Ν. 1566/1985, ήταν οι έχοντες τα τυπικά προσόντα διορισμού στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δηλαδή μεταξύ αυτών και οι απόφοιτοι των ΑΜΕΙ. Ειδικότερα, ο πρώτος διαγωνισμός ΑΣΕΠ για τον κλάδο Μουσικής πραγματοποιήθηκε το 2001, και οι πρώτες προσλήψεις των επιτυχόντων του διαγωνισμού έγιναν το 2003.

Σύμφωνα με άρθρο 6 του Ν. 3255/2004 (ΦΕΚ 138/22-7-2004, τ. Α') «Ρυθμίσεις Θεμάτων όλων των Εκπαιδευτικών Βαθμίδων»: Από το σχολικό έτος 2005-2006 οι κενές οργανικές θέσεις στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση καλύπτονται με διορισμούς εκπαιδευτικών, οι οποίοι αντλούνται α) σε ποσοστό 60% από τους επιτυχόντες στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, σε σειρά βαθμολογικής κατάταξης, β) και σε ποσοστό 40% από τον ενιαίο πίνακα Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών, ο οποίος συντάσσεται για κάθε έτος, και στον οποίο οι εκπαιδευτικοί κατατάσσονται κατά σειρά που εξαρτάται από την πραγματική προϋπηρεσία τους ως προσωρινών αναπληρωτών ή ωρομίσθιων εκπαιδευτικών σε δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε περίπτωση δε απουσίας υποψηφίων της κατηγορίας των επιτυχόντων του ΑΣΕΠ, οι κενές θέσεις θα καλύπτονται από τους υποψηφίους του ενιαίου πίνακα Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών.

Στο ίδιο άρθρο του νόμου Ν. 3255/2004 προβλεπόταν επίσης ότι: α) από την έναρξη του σχολικού έτους 2004-2005 και εφεξής, πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί, με ανήλικα τέκνα ή υπηρετούντες στρατιωτική θητεία, καθώς και όσοι παράλληλα σπούδαζαν, θα μπορούσαν να εγγράφονται μέχρι τις 30 Ιουλίου κάθε έτους σε ειδικό πίνακα, και να διορίζονται σε θέσεις εκπαιδευτικών των κλάδων ΠΕ της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ β) επίσης αναπληρωτές του ενιαίου πίνακα, που συμπλήρωσαν κατά τις κείμενες διατάξεις την 30.6.2004 πραγματική προϋπηρεσία αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού τουλάχιστον 30 μηνών, διορίζονται, έναντι των εγγεγραμμένων στον πίνακα της περίπτωσης ββ της παρ. 2Α του άρθρου 6 του Ν. 3255/2004.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν αφορούσαν μόνο τους αποφοίτους των Μουσικών Τμημάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, αλλά και τους κατόχους τίτλων Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Μ.Ε.Ι.). Κατά συνέπεια, υπήρξαν και περιπτώσεις στις οποίες προηγήθηκαν στους διορισμούς οι κάτοχοι τίτλων ιδιωτικών ΑΜΕΙ και όχι οι απόφοιτοι της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Μια πρώτη διάκριση όσον αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων πανεπιστημίων και των κατόχων τίτλων ΑΜΕΙ, εισήγαγαν αρχικά οι διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.3745/2006 (ΦΕΚ 146/13-7-2006, τ. Α'), «Οργάνωση και Λειτουργία της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και άλλες Διατάξεις». Ειδικότερα, «Ο κλάδος ΠΕ 16 μουσικής του άρθρου 14 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') διακρίνεται σε δύο κλάδους: ΠΕ 16.01 και ΠΕ 16.02 μουσικής. Στον κλάδο ΠΕ 16.01 μουσικής εντάσσονται όσοι έχουν: πτυχίο τμήματος μουσικών σπουδών, ή μουσικής επιστήμης και τέχνης πανεπιστημίου της ημεδαπής, ή ισότιμο και αντίστοιχο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, εφόσον συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της διάταξης της παρ. 10 του άρθρου 14 του ν.1566/1985. Ενώ στον Κλάδο ΠΕ16.02 μουσικής εντάσσονται όσοι έχουν: πτυχίο του τμήματος λαϊκής και

παραδοσιακής μουσικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηπείρου, ή ισότιμο και αντίστοιχο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, εφόσον συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της διάταξης της παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985.». Οι κάτοχοι πτυχίων / διπλωμάτων AMEI χαρακτηρίζονται πλέον ως TE16 (Τεχνικής Εκπαίδευσης).

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του νόμου του 3745/2006, **τα AMEI φαίνεται να αναγνωρίζονται έμμεσα ως ιδιωτικά Ανώτερα / Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα**, καθώς οι διορισθέντες και υπηρετούντες κάτοχοι απολυτηρίου τίτλου Ιδιωτικού Μουσικού Εκπαιδευτηρίου εντάσσονται κατ' εξαίρεση στον κλάδο ΠΕ 16.01. (παρ. 2) και όχι στον κλάδο TE16. Επιπλέον διορίζονται, όχι μόνο οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ 16, αλλά και οι κάτοχοι απολυτηρίων τίτλων A.M.E.I. που έχουν συμπληρώσει 30 μήνες προϋπηρεσία ή είναι πολύτεκνοι.

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3687/2008 (ΦΕΚ 159/1-8-2008, τ. Α') σχετικά με «Θέματα Προσωπικού Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλες διατάξεις», οι κάτοχοι τίτλων των AMEI διεκδικούν στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια δημόσια εκπαίδευση τις ίδιες θέσεις εργασίας με τους αποφοίτους των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών, αρκεί να έχουν πτυχίο Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικών και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ, πρώην ΣΕΛΕΤΕ).

Οι απόφοιτοι των AMEI διεκδικούν πλέον κυρίως θέσεις εκτός Δημόσιας Εκπαίδευσης, όπου δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα επαγγελματικής αποκατάστασης και συνήθως προτιμώνται, όπως: μουσικοί και μαέστροι σε συμφωνικές ορχήστρες, χορωδίες και μουσικά σύνολα, καθηγητές σε Ωδεία και Μουσικές Σχολές, επαγγελματίες μουσικοί σε πολιτιστικούς φορείς, θέατρα, studio ήχου και εικόνας, σε μουσικούς έκδοτικούς οίκους, μουσεία, σε εργαστήρια κατασκευής μουσικών οργάνων, επαγγελματίες σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς ενημέρωσης και επικοινωνίας, ακόμα ως μουσικολόγοι και μουσικοκριτικοί σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Επίσης έχουν τη δυνατότητα να λάβουν μέρος σε διαγωνισμούς και προκηρύξεις για συναφείς θέσεις εργασίας σε οποιοδήποτε άλλο φορέα, είτε δημόσιο είτε ιδιωτικό.

Τέλος απόφοιτοι των AMEI, που ολοκλήρωσαν τις ανώτερες μουσικές σπουδές τους σε αυτά τα μη πανεπιστημιακά ιδρύματα στην Ελλάδα, έχοντας επιτύχει το **ανώτατο μαθησιακό αποτέλεσμα**, γίνονται δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Ευρώπης.

Είναι προφανές ότι από την ίδρυσή τους έως και σήμερα τα AMEI παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (**ΕΕΚ**), χωρίς την παραμικρή δημόσια δαπάνη, δίνοντας σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, με επαρκώς εξειδικευμένους αποφοίτους σε όλους τους τομείς Μουσικής, όπως στη Διεύθυνση Συνόλων, στη Σύνθεση, στα Ανώτερα Θεωρητικά και σε όλα τα τμήματα ενόργανης και φωνητικής μουσικής, συμβάλλοντας στον πολιτισμικό πλουραλισμό και στη μεγέθυνση της εθνικής οικονομίας.

Στον τομέα της μη τυπικής εκπαίδευσης καλύπτουν όλους τους κύκλους εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο) δηλαδή δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, πανεπιστήμιο όπως αυτοί ορίζονται αντιστοίχως στη μουσική επαγγελματική εκπαίδευση με τα επίπεδα Προκαταρκτικής, Κατωτέρας, Μέσης, Ανωτέρας.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ – ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΕΚ - ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Μολονότι το Υπουργείο Πολιτισμού από το 1971 ήταν το καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο για την καλλιτεχνική εκπαίδευση, το Υπουργείο Παιδείας ανέλαβε πρωτοβουλίες και προσπάθησε να έχει τον πρώτο ρόλο στην προαγωγή της μουσικής παιδείας, εισάγοντάς την σταδιακά στη γενική εκπαίδευση (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια), για όλα τα μουσικά όργανα και για όλες τις κατευθύνσεις και τις ειδικότητες.

Από το 1980 το Υπουργείο Παιδείας αποφασίζει για πρώτη φορά να ενδιαφερθεί με θεσμικό τρόπο για το θεωρητικό/ερευνητικό/πρακτικό γνωστικό αντικείμενο της μουσικής και ιδρύει τα **μουσικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** και τα **πανεπιστημιακά τμήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, αρχικά ακαδημαϊκής / μουσικολογικής κατεύθυνσης και εν συνεχείᾳ ιδρύει στα Ιόνια Νησιά και στη Μακεδονία δύο πανεπιστημιακά τμήματα με ειδίκευση στα μουσικά όργανα.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Το 1988 ιδρύονται τα μουσικά σχολεία λειτουργώντας αρχικά σε επίπεδο γυμνασίου και έπειτα σε επίπεδο λυκείου. Περιλαμβάνουν μαθήματα γενικής παιδείας και 40% ειδικά μαθήματα για θεωρητικά ευρωπαϊκής μουσικής, θεωρητικά ελληνικής βυζαντινής μουσικής, ένα υποχρεωτικό ευρωπαϊκό όργανο, ένα υποχρεωτικό παραδοσιακό όργανο, ένα όργανο επιλογής, μουσικά σύνολα και μαθήματα αισθητικής παιδείας. Σκοπός της ίδρυσης των μουσικών σχολείων (όπως περιγράφεται στον σχετικό νόμο) είναι η προετοιμασία και η κατάρτιση των νέων που επιθυμούν να ακολουθήσουν την επαγγελματική κατεύθυνση της μουσικής. Συγκεκριμένα, το μουσικό τους πρόγραμμα περιλαμβάνει Ευρωπαϊκή μουσική (θεωρία και πράξη, εισαγωγή στην αρμονία), Ελληνική παραδοσιακή μουσική (θεωρία και πράξη), ιστορία της μουσικής, κριτική μουσική ακρόαση, χορωδία και μουσικό σύνολο. Επίσης προβλέπεται και η διδασκαλία (ατομικά) μουσικών οργάνων.

Τα μουσικά λύκεια κατατάσσονται στο επίπεδο 4 της διαβάθμισης των εκπαιδευτικών τίτλων με βάση το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΕΚ

Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης ανήκουν στη μη τυπική εκπαίδευση και εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία δια Βίου Μάθησης. Σκοπός των IEK είναι η παροχή κάθε είδους συμπληρωματικής ή αρχικής κατάρτισης, ώστε να συμβάλουν αποφασιστικά στην αναβάθμιση των προσόντων (γνώσεων και δεξιοτήτων) των εκπαιδευομένων, με στόχο την ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και τη βελτίωση γενικότερα της παραγωγικής διαδικασίας.

Στα IEK (που ανήκουν στη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση), φοιτούν ενήλικες άνω των 18 ετών οι οποίοι είτε δεν συνεχίζουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και επιθυμούν να λάβουν αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση και να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, είτε απόφοιτοι Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ και TEE) που θέλουν να λάβουν συμπληρωματική κατάρτιση στον τομέα ειδίκευσής τους είτε άτομα πιο ώριμης ηλικίας που επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Ειδικότερα, πρόσβαση στα IEK έχουν οι απόφοιτοι ΕΠΑΛ – ΤΕΕ (στο γ' εξάμηνο συναφούς ειδικότητας), οι απόφοιτοι κάθε άλλου τύπου Λυκείου (ΓΕΛ ή ΕΠΑΛ), οι απόφοιτοι γυμνασίου (πρόσβαση σε ορισμένες ειδικότητες) και οι αλλοδαποί υπήκοοι, τόσο των χωρών της ΕΕ όσο και εκτός ΕΕ (κάτοχοι βεβαίωσης ελληνομάθειας).

Τα Τμήματα Μουσικής IEK επικεντρώνουν τα προγράμματα σπουδών τους αφενός σε μια σαφώς πιο ερασιτεχνική βάση (διετούς φοίτησης), σε σύγκριση με τα Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**A.M.E.I.**), βάσει των προγραμμάτων σπουδών που έχουν γνωστοποιηθεί, αφετέρου περιορίζονται σε τμήματα σπουδών μουσικής τεχνολογίας, ηχοληψίας, καθώς και στο (μοντέρνο – λαϊκό) τραγούδι. Ενδεικτικά τα προγράμματα σπουδών τους περιλαμβάνουν απλές βασικές γνώσεις μουσικής όπως ιστορία μουσικής, μουσική ανάλυση, θεωρητικά μουσικής, μουσική βιομηχανία, επεξεργασία/μίξη ήχου και μουσική παραγωγή για δισκογραφία. Ειδικότερα για το τραγούδι προβλέπεται η διδασκαλία της βασικής τεχνικής της φωνητικής τοποθέτησης και των πρακτικών εφαρμογών της, των τρόπων διαμόρφωσης σύγχρονου ρεπερτορίου καθώς και της θεωρίας και πρακτικής της υποκριτικής για τραγουδιστές.

Τα IEK κατατάσσονται στο επίπεδο 5 της διαβάθμισης των εκπαιδευτικών τίτλων με βάση το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Τη δεκαετία 1980 ιδρύονται και τμήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη θεωρητική/ακαδημαϊκή κατεύθυνση της μουσικής. Αργότερα, ιδρύονται τμήματα μουσικής τεχνολογίας, δύο τμήματα με ειδίκευση στα μουσικά όργανα και ανώτερα θεωρητικά κλασικής μουσικής και δύο τμήματα με ειδίκευση στα ελληνικά παραδοσιακά όργανα.

Τμήμα Μουσικών Σπουδών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Ιδρύθηκε το 1984 ως τμήμα της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ και άρχισε την λειτουργία του από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 1985/86. Οι μουσικές σπουδές, που παρέχονται στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ αφορούν τους κλάδους της μουσικολογίας και της μουσικής παιδαγωγικής. Έτσι τα μαθήματα οργανώνονται σε έξι θεματικά πεδία που αφορούν την ιστορία και τον πολιτισμό, τη θεωρία και την ανάλυση, την εθνομουσικολογία και τη βυζαντινή μουσικολογία, την εκπαίδευση την ψυχολογία και τη μουσικοθεραπεία, την ακουστική, την τεχνολογία και πληροφορική και τη σύνθεση. Οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να εστιάσουν σε ένα ή περισσότερα πεδία που τους ενδιαφέρουν, διαμορφώνοντας έτσι το προσωπικό τους ακαδημαϊκό προφίλ. Συμπληρωματικά προς τα παραπάνω πεδία, οι φοιτητές έχουν επίσης την δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα μουσικής πράξης, μέσω συμμετοχής σε ένα ή περισσότερα Μουσικά Σύνολα της επιλογής τους. Στα μαθήματα αυτά συμπεριλαμβάνονται σύνολα Μουσικής Δωματίου, Παλαιάς Μουσικής, Κλασικής Ανατολικής Μουσικής, Πειραματικής και Αυτοσχεδιαζόμενης Μουσικής, Εργαστήρι Κιθάρας, Χορωδιακό Εργαστήρι, και Ορχήστρα.

Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ανήκει στη Φιλοσοφική Σχολή του EKPA). Ιδρύθηκε το 1985 και χωρίζεται σε τρείς τομείς: Τομέας Ιστορικής και Συστηματικής Μουσικολογίας, Τομέας Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας και Τομέας Τεχνολογίας Ήχου, Μουσικοπαιδαγωγικής και Βυζαντινής Μουσικολογίας, καθώς και τέσσερις κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου: α) Ιστορικής και Συστηματικής Μουσικολογίας β) Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας γ) Μουσικής Τεχνολογίας και δ) Βυζαντινής Μουσικολογίας. Στο πρόγραμμα σπουδών του περιλαμβάνονται τα ακόλουθα μαθήματα: Ιστορία της Ενορχήστρωσης, Πολιτισμική και Μουσική Ανθρωπολογία, Αραβοπερσική Μουσική, Θεωρία και Αισθητική της Μουσικής του 20^{ου} αιώνα, Παλαιογραφία της Βυζαντινής Σημειογραφίας, Συνοπτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Μουσικής, Μουσική Παιδαγωγία και Διδακτική, Εθνομουσικολογία, Βυζαντινή Μουσικολογία, Μουσική Ερμηνεία και Ανάλυση, Εισαγωγή στην Ηλεκτρακουστική Μουσική, Μουσική Χορός και Πολιτική. Επίσης περιλαμβάνονται και σεμινάρια όπως το Σεμινάριο Μουσικής και Τεχνητής Νοημοσύνης, το

Σεμινάριο για τις Προσωπογραφίες Μελουργών, για τη Μουσική και Ηχητική Διάδραση σε Βιντεοπαιχνίδια καθώς και το σεμινάριο Μουσική και Εικόνα: Η Μουσική στις Εικαστικές Τέχνες και στον Κινηματογράφο.

Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Λειτουργεί στην Κέρκυρα από το 1992 και καλύπτει πέντε γνωστικά πεδία της μουσικής θεωρίας και πράξης. Αυτά είναι: Ανώτερα Θεωρητικά της Μουσικής (Αρμονία, Αντίστιχη, Φούγκα) και Μουσική Σύνθεση, Πρακτική της Μουσικής Ερμηνείας (Εκτέλεση μουσικών οργάνων, Μονωδία, Διεύθυνση μουσικών συνόλων), Παιδαγωγική της Μουσικής, Μουσική Τεχνολογία, Μουσικολογία (Συστηματική Μουσικολογία, Ιστορική Μουσικολογία, Εθνομουσικολογία). Ενδεικτικά στο πρόγραμμα σπουδών του περιλαμβάνονται στα εξάμηνα φοίτησης τα ακόλουθα μαθήματα: Βασικές Μουσικές Χρήσεις της Ψηφιακής Τεχνολογίας, Διεύθυνση Χορωδίας (για Μουσικοπαίδαγωγούς), Εισαγωγή στη Βυζαντινή Μουσικολογία, Θεωρητικά της Τζαζ, Μονωδία, Μουσική θεωρία και πράξη, Οργανογνωσία, Πρακτική Ορχήστρας, Μουσική Ακουστική, Μουσική Δωματίου, Μουσικοί Πολιτισμοί κα.

Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης. Ιδρύθηκε το 1996 στη Θεσσαλονίκη και άρχισε να λειτουργεί τον Σεπτέμβριο του 1998 με σημερινές κατεύθυνσεις τις ακόλουθες: Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής, Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής και Σύγχρονης Μουσικής. Στην πρώτη κατεύθυνση περιλαμβάνονται η Ιστορία της Μουσικής, Βασικές Αρχές Φωνητικής Αγωγής, Οργανογνωσία, Ειδικά θέματα Ιστορίας της Μουσικής, Στοιχεία Αντίστιχης, Χορωδία, Ανάλυση, Θεωρία Ατονικής Μουσικής, Διεύθυνση Συνόλων. Στην δεύτερη κατεύθυνση περιλαμβάνονται η Χοροστασία, Ιστορία της Βυζαντινής μουσικής 1 και 2, Βυζαντινή Μουσικολογία, Άσκηση Ακοής Βυζαντινής Μουσικής-Παραλλαγή-Ορθογραφία, Ιστορία Ελληνικής Μουσικής. Στην Τρίτη κατεύθυνση ανήκουν τα ακόλουθα: Σύνολα Παραδοσιακής Μουσικής, Καλλιέργεια Ακοής-Αρμονικά Στοιχεία, Ιστορία Ελληνικής Μουσικής, Ήχογεωλογικά τοπία του ελληνικού χώρου, Ρυθμική-Πρακτική-Κρουστά, Αρχές Εθνικομουσικολογικής Έρευνας και Εργαστήριο Ποιητικής. Στην τέταρτη κατεύθυνση τέλος της Σύγχρονης Μουσικής περιλαμβάνονται: η Ιστορία της Μουσικής, Βασικές Αρχές Φωνητικής Αγωγής, Οργανογνωσία, Ειδικά θέματα Ιστορίας της Μουσικής, Στοιχεία Αντίστιχης, Χορωδία, Ανάλυση, Θεωρία Ατονικής Μουσικής, Διεύθυνση Συνόλων.

Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής. Ιδρύθηκε το 1999 στο Ρέθυμνο με γνωστικό αντικείμενο τις τεχνολογίες του ήχου και της μουσικής, καθώς και της επιστήμης της ακουστικής. Το αντικείμενο σπουδών του Τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής είναι η εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας στην καταγραφή, ανάλυση, σύνθεση, παραγωγή και διαχείριση του ήχου και της μουσικής πληροφορίας, καθώς και η επιστήμη και τεχνολογία της Ακουστικής. Ειδικότερα το τμήμα περιλαμβάνει εφαρμογές (Διαδικτυακές Υπηρεσίες Παροχής Μουσικού Περιεχομένου, Ανάκτηση Μουσικής Πληροφορίας και Ψηφιακές Βιβλιοθήκες, Συνεργασία Μουσικών υποστηριζόμενη από Η/Υ), μελέτες (Ακουστική χώρων, Προδιαγραφές ηχητικών συστημάτων για τον εξοπλισμό ειδικών χώρων, Περιβαλλοντική παρακολούθηση-Ηχορύπανση, Πιστοποίηση μουσικών οργάνων), και δημιουργικό περιεχόμενο (Ηχογράφηση και Μουσική Παραγωγή, Διαδραστικές Εγκαταστάσεις, Ηχητικός Σχεδιασμός).

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ιονίων Νήσων. Απορροφήθηκε από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο το 2018 με 5ετή φοίτηση. Με την έναρξη ισχύος της συγχώνευσης αυτής ιδρύθηκε Τμήμα Εθνομουσικολογίας στο Ληξούρι το οποίο εντάσσεται στη Σχολή Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών. Για το πρώην τμήμα Τεχνολογίας Ήχου και Μουσικών Οργάνων συνεχίζεται μεταβατικά η λειτουργία του ως Προγράμματος Σπουδών εντός του Τμήματος Εθνομουσικολογίας μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων.

Τμήμα Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής στην Άρτα. Ιδρύθηκε το 1999 και άρχισε να λειτουργεί το 2000. Εντάχθηκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων το οποίο ίδρυσε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών μέσα στο πρώην ΤΕΙ

Ηπείρου με 5ετή φοίτηση. Στο πρόγραμμα σπουδών του κατά τα εξάμηνα φοίτησης περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα μαθήματα: Θεωρία και Ακουστική αγωγή, Ρυθμική Αγωγή, Εκκλησιαστική Μουσική, Μουσική και Τεχνολογία, Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία της Μεσογείου, Ιστορία της Δυτικής Μουσικής, Τέχνη και Πολιτισμοί, Εισαγωγή στο δημοτικό τραγούδι, Μουσική Παιδαγωγική, Φωνητική Αγωγή, Μουσική Δεξιότητα, Ειδικοί Τομείς Μουσικής Θεωρίας.

Τα τριτοβάθμια ιδρύματα κατατάσσονται στο επίπεδο 6, 7 και 8 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, ανάλογα με το αν παρέχουν στους αποφοίτους τους τίτλο προπτυχιακών σπουδών (επίπεδο 6), μεταπτυχιακών (επίπεδο 7) και διδακτορικών σπουδών (επίπεδο 8)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας το 2019 με το πολυνομοσχέδιο «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» προέβη (χωρίς επιτυχία ευτυχώς για τη μουσική εκπαίδευση) σε μια προσπάθεια νομοθέτησης του «κρατικού πιστοποιητικού μουσικών γνώσεων» επιπέδου 5 (ανάλογου των Μουσικών IEK), κατόπιν εξετάσεων, εκμηδενίζοντας την προσφορά των Ιδιωτικών Μουσικών Εκπαιδευτηρίων και τους τίτλους που έχουν χορηγήσει αυτά, χωρίς σεβασμό στους εκατοντάδες χιλιάδες αποφοίτους των AMEI.

(σχέδιο πρότασης νόμου)

«Άρθρο 207

Θεσμοθέτηση Πιστοποιητικού Μουσικών Γνώσεων

Θεσμοθετείται κρατικό πιστοποιητικό μουσικών γνώσεων, επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, το οποίο χορηγείται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπονται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 208

Εξετάσεις και πιστοποίηση

Το πιστοποιητικό χορηγείται ύστερα από γραπτές εξετάσεις μουσικής αντίληψης και μουσικής γνώσης που διενεργούνται δύο (2) τουλάχιστον φορές κάθε έτος, με έντυπα μέσα, καθώς και πρακτική δοκιμασία στο μουσικό όργανο ή στη φωνητική. 2. Στις εξετάσεις για απόκτηση πιστοποιητικού μουσικών γνώσεων μπορεί να μετέχουν Έλληνες πολίτες ή ομογενείς, πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαποί που έχουν νομίμως τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα, **απόφοιτοι ωδείων ή μη**, κάτοχοι απολυτηρίου ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., με γνώσεις σε κάποιο μουσικό όργανο, παραδοσιακό, λαϊκό, λόγιας δυτικής ή βυζαντινής μουσικής»

Όπως φαίνεται από το κείμενο του νόμου υπήρξε πρόταση χωρίς αιδώ, χωρίς λογική, νομική ή επιστημονική τεκμηρίωση, εξίσωσης των αποφοίτων **AMEI** με μη αποφοίτους καθώς και με απλούς κατόχους απολυτηρίου ΓΕ.Λ. ή ΕΠΑ.Λ., έχοντες γνώσεις σε κάποιο μουσικό όργανο, παραδοσιακό, λαϊκό, λόγιας δυτικής ή βυζαντινής μουσικής.

Ευτυχώς, χάρη στην έγκαιρη κινητοποίηση του **ΠΑ.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι.** και δεκάδων μουσικών προσωπικοτήτων, η τότε ηγεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. αναγνώρισε το λάθος της, απέσυρε τα άστοχα άρθρα, και έτσι απετράπη μια εγκληματική πράξη σε βάρος εκατοντάδων χιλιάδων αποφοίτων AMEI και της μουσικής εκπαίδευσης αυτής καθ' αυτήν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με τη νέα κατάσταση, όπως διαμορφώθηκε από τη Συνθήκη της Μπολόνια του 1999, **οι ευρωπαϊκές χώρες που είχαν μη πανεπιστημιακές εκπαιδευτικές δομές, είτε κρατικές είτε ιδιωτικές, σε εξειδικευμένους τομείς όπως η μουσική, προέβησαν στις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις και τις ενέταξαν στο χώρο της Ανώτερης / Ανώτατης Εκπαίδευσης.** Ιστορικά ευρωπαϊκά μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, ως εξειδικευμένα στη συστηματική πρακτική και θεωρητική μουσική εκπαίδευση, λειτουργούσαν ανέκαθεν εκτός Πανεπιστημιακού χώρου καθώς η ταυτότητα των ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών μουσικών τμημάτων ήταν περισσότερο ακαδημαϊκής παρά επαγγελματικής κατεύθυνσης. Σε πολλές περιπτώσεις προβλέφθηκε η συνεργασία είτε με Πανεπιστημιακά ιδρύματα είτε με άλλους φορείς πιστοποίησης.

Είναι γεγονός σήμερα ότι Ωδεία (Κονσερβατόρια), Μουσικές Σχολές και Μουσικές Ακαδημίες στην Ευρώπη, παρ' ότι δεν είναι πανεπιστήμια, **εξελίχθηκαν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτερης / ανώτατης μουσικής εκπαίδευσης** και ανταποκρίθηκαν στις ευρωπαϊκές μεταρρυθμίσεις, με αποτέλεσμα να πραγματοποιηθεί η απαιτούμενη διαβάθμισή τους, το πρόγραμμά σπουδών τους να ικανοποιεί πλήρως τα κριτήρια που περιγράφονται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΕΠ) - European Qualifications Framework (**EQF**) και οι τίτλοι τους να ανήκουν στο **επίπεδο 6** και κάποιοι στο **επίπεδο 7**, εξασφαλίζοντας τα κατάλληλα επαγγελματικά εφόδια στους αποφοίτους τους.

Στον αντίποδα στην Ελλάδα, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση: **α)** με το μη επικαιροποιημένο έως σήμερα άρθρο 16 (Παιδεία, Τέχνη, Επιστήμη) παράγραφος 5 του Ελληνικού Συντάγματος, το οποίο ορίζει ότι «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση» και **β)** με τη Συνθήκη της Μπολόνια όπου ορίζεται η έννοια της ανώτερης εκπαίδευσης ως ταυτόσημης με την ανώτατη, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, **επιλέχθηκε να καταργηθεί η ανώτερη εκπαίδευση, με δύο αντιφατικά αποτελέσματα:**

- i) τα μεν Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**A.M.E.I.**) κατέστησαν **ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΑ**, υποβιβάζοντας, ακυρώνοντας, εκμηδενίζοντας την προσφορά τους ως de facto Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα επί 150 χρόνια
- ii) τα δε Δημόσια Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**TEI**), κατέστησαν **ΑΝΩΤΑΤΑ** (ανωτατοποίηση των **TEI**)

Για τον ίδιο λόγο συμμόρφωσης ο **νόμος 2557/97** κατέστη πλέον μη εφαρμόσιμος.

Συνέπεια των επιλογών αυτών είναι ότι:

Συνθέτες, Μαέστροι, Θεωρητικοί, Σολίστ, Μονωδοί, Καθηγητές οι οποίοι κατέχουν τίτλους (αναγνωρισμένους και επικυρωμένους από το Ελληνικό Κράτος) με βάση τους οποίους

- έχουν γίνει αποδεκτοί από μεγάλες Μουσικές Ακαδημίες και Πανεπιστήμια του εξωτερικού για μεταπτυχιακές σπουδές και διδακτορικές σπουδές
- έχουν στελεχώσει μουσικά τμήματα των ΑΕΙ από την ίδρυσή τους, καθώς και τα μουσικά σχολεία
- συμμετέχουν ως σολίστ σε ρεσιτάλ και συναυλίες σε σπουδαίες αίθουσες συναυλιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
- κατακτούν πρώτα βραβεία σε διεθνείς μουσικούς διαγωνισμούς
- συνθέτουν νέα μουσικά έργα εμπλουτίζοντας την παγκόσμια μουσική βιβλιοθήκη
- στελεχώνουν τις ελληνικές ορχήστρες, όπερες, χορωδίες, μικρά και μεγάλα μουσικά σύνολα
- έχουν σημαντικότατη δραστηριότητα στους τομείς της δισκογραφίας και της μουσικής βιβλιογραφίας
- μεταλαμπαδεύουν τις γνώσεις τους διδάσκοντας νέες γενιές μουσικών που παίρνουν την σκυτάλη
- συμμετέχουν ως μέλη σε επιτροπές και αναλαμβάνουν ρόλους συμβούλων για μουσικές δράσεις και θέματα πολιτισμού (διαγωνισμοί, εκπαιδευτικά προγράμματα, φεστιβάλ κ.ά.)

χαρακτηρίζονται σήμερα «**ανειδίκευτοι εργάτες**» ή με βάση τους γενικούς τίτλους εκπαίδευσης που κατέχουν π.χ. «**απόφοιτοι Λυκείου**», χωρίς να αναγνωρίζεται το γνωστικό τους αντικείμενο από την ίδια τους τη χώρα.

Είναι σαφές λοιπόν ότι οι λοιπές ευρωπαϊκές χώρες, με την υπογραφή της συνθήκης της Μπολόνια, σεβάστηκαν και αναγνώρισαν τον εκπαιδευτικό ρόλο που είχαν τα υπάρχοντα μουσικά εκπαιδευτικά τους ιδρύματα. Η Ελλάδα αντιθέτως, κωλυσιεργώντας για δεκαετίες, καταδίκασε τα Αναγνωρισμένα από το ίδιο το κράτος Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να παραμείνουν Αδιαβάθμητα, και συνέχισε να ιδρύει νέα Μουσικά Τμήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης χωρίς κανέναν σχεδιασμό, χωρίς καμία πρόβλεψη για τη σύνδεση των υπαρχουσών αναγνωρισμένων σπουδών με τις νέες, αγνοώντας τους κόπους, τις θυσίες, τον αγώνα, το οικονομικό κόστος αλλά κυρίως αγνοώντας τους ίδιους τους αποφοίτους, οι οποίοι μέχρι και σήμερα αποτελούν το ικανό μουσικό δυναμικό της χώρας.

(Α) Με αυτή την επιλογή της η Ελλάδα παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα των αποφοίτων των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Μ.Ε.Ι.)

1. τη δημοκρατική αρχή της Συνθήκης της Λισαβόνας για το **σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας**
2. την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) που προβλέπει ότι **ουδείς δύναται να στερηθῇ του δικαιώματος όπως εκπαιδευθή**
3. τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων που προβλέπει ότι **κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση**

αφού παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα σπουδών των AMEI παρέχει μια ολοκληρωμένη και πολυετή εκπαίδευση σε αυτούς, έχοντας επιτύχει το **ανώτατο μαθησιακό αποτέλεσμα**, τα **ουσιαστικά τους προσόντα και οι μουσικές δεξιότητες** που αποκτώνται δεν αντιστοιχήθηκαν ποτέ προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, με αποτέλεσμα οι απόφοιτοι αυτοί να μην έχουν πρόσβαση αφενός στα μεταπτυχιακά προγράμματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αφετέρου στη διά βίου μάθηση στο γνωστικό τους αντικείμενο. Οι αντίστοιχοι απόφοιτοι ούμως ευρωπαϊκών μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνεχίζουν τις ακαδημαϊκές τους σπουδές, όχι μόνο στη χώρα τους αλλά σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της ΕΕ.

Στην Ελλάδα, στην Κύπρο και σε μερικές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν κάνουν δεκτούς αυτούς αφού δεν είναι απόφοιτοι ομοταγών ιδρυμάτων. Παρά ταύτα υπάρχουν και ευρωπαϊκές χώρες, όπου ακόμα στα Πανεπιστήμια και τις τριτοβάθμιες Μουσικές Ακαδημίες τους, αναγνωρίζεται το ανώτατο μαθησιακό αποτέλεσμα και οι δεξιότητες των αποφοίτων AMEI, κάνοντάς τους δεκτούς για μεταπτυχιακές σπουδές (χαρακτηριστική η περίπτωση αποφοίτων

Ωδείου, χωρίς άλλο πανεπιστημιακό πτυχίο, που έγιναν δεκτοί απευθείας και έλαβαν Master από χώρα της ΕΕ και διδακτορικό από Ελληνικό Πανεπιστήμιο).

Είναι χαρακτηριστική η μεθόδευση με την οποία η Πολιτεία έθεσε το χρονικό όριο στην αναγνώριση **των ακαδημαϊκών προσόντων** των αποφοίτων AMEI, ορίζοντας ότι με την απονομή πτυχίων αντίστοιχης ειδίκευσης από τα τριτοβάθμια τμήματα μουσικής εκπαίδευσης των Πανεπιστημίων σταματά πλέον η μέχρι τότε αναγνώρισή τους.

Νόμος 4386 ΦΕΚ Α 83 2014 (Ρύθμιση θεμάτων του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης) Άρθρο 29

Στο άρθρο 4 του Ν. 3328/2005 (Α' 80) προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής: «9α. **Μεταπτυχιακός τίτλος μουσικών, θεατρικών και σπουδών χορού ομοταγούς AEI της αλλοδαπής**, ο οποίος απονεμήθηκε μετά από εισαγωγή και φοίτηση σύμφωνα με τον κανονισμό μεταπτυχιακού προγράμματος του εν λόγω AEI, **αναγνωρίζεται αυτοτελώς χωρίς την κατοχή προπτυχιακού τίτλου AEI** με τις εξής προϋποθέσεις: αα) κατά το χρόνο εισαγωγής στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα δεν είχε ακόμα απονεμηθεί πτυχίο αντίστοιχης ειδίκευσης από ελληνικό AEI και ββ) οι σπουδές έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα απονομής του τίτλου. β. Διδακτορικό δίπλωμα μουσικών, θεατρικών και σπουδών χορού ομοταγούς AEI της αλλοδαπής αναγνωρίζεται αυτοτελώς χωρίς την κατοχή αντίστοιχου προπτυχιακού τίτλου AEI της ημεδαπής με την προϋπόθεση ότι υπάρχει μεταπτυχιακός τίτλος σύμφωνα με το εδάφιο α' της παραγράφου αυτής».

Η μουσική ως γνωστικό πεδίο, έχει διεθνώς κοινή γλώσσα και πρακτική, επιτρέποντας την κινητικότητα για τους επαγγελματίες μουσικούς, δίνοντας νέες ευκαιρίες τόσο για την παρουσίαση του έργου τους, τη συμμετοχή τους σε μουσικά σχήματα, όσο και στην αναζήτηση καλύτερων συνθηκών εργασίας. Συνεπώς είναι αναγκαίο για αυτούς να μετεκπαιδεύονται και να είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για αυτή τη διεθνή πραγματικότητα.

(B) Με αυτή την επιλογή της η Ελλάδα παραβιάζει τα θεμελιώδη επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Μ.Ε.Ι.)

Άρθρο 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α), και άρθρα 20, 26 και 45 - 48 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

αφού ενώ στην Ελλάδα υπάρχουν για αυτούς διαχρονικά κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα στη Δημόσια Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια αλλά και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, σε θέσεις εκτός Δημόσιας Εκπαίδευσης, σε θέσεις ως μουσικοί σε συμφωνικές ορχήστρες, χορωδίες και μουσικά σύνολα, ως καθηγητές σε Ωδεία και Μουσικές Σχολές, στον ιδιωτικό τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση, στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ επισήμως τους αγνοούν. Οι αντίστοιχοι όμως απόφοιτοι ευρωπαϊκών μουσικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων βρίσκουν απασχόληση ανάλογη των προσόντων τους όχι μόνο στη χώρα τους αλλά σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της ΕΕ.

Οι αιτίες αυτής της κατάστασης είναι ποικίλες αλλά κυρίως πρέπει να αναζητηθούν στην ολιγωρία και στην προχειρότητα με την οποία αντιμετωπίστηκε το ζήτημα από την Ελληνική Πολιτεία. Η συνύπαρξη δύο παράλληλων υπουργείων (Υπουργεία Παιδείας - Πολιτισμού) με αλληλοσυμπληρούμενες αρμοδιότητες, άλλο για τη γενική εκπαίδευση και την πιστοποίηση προσόντων, και άλλο για την καλλιτεχνική εκπαίδευση, οδήγησε σε αδιέξοδο.

Το Υπουργείο Παιδείας καθώς δεν εποπτεύει τα Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**Α.Μ.Ε.Ι.**), δεν γνωρίζει επαρκώς τη συστηματική εκπαίδευση που επιτελείται σε αυτά, και ίσως για αυτό δεν ενδιαφέρθηκε να θεσμοθετήσει τη σύνδεση των τριτοβάθμιων τμημάτων μουσικής εκπαίδευσης των Πανεπιστημίων με τα ΑΜΕΙ και τους αποφοίτους τους.

Στην πραγματικότητα ενώ το Υπουργείο Παιδείας θεσμικά αγνοεί τα ΑΜΕΙ, οι απόφοιτοι αυτών αποτελούν το βασικό τροφοδότη για τα τμήματα μουσικής ειδίκευσης ΑΕΙ, αφού σχεδόν κάθε υποψήφιος φοιτητής αλλά και φοιτητής (σε ποσοστό που ξεπερνά το 95%) είναι ταυτόχρονα σπουδαστής σε Ωδείο ή απόφοιτος αυτού.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - Εισαγωγή

Είναι πλέον καιρός το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ως αρμόδιος και επιβλέπων φορέας της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης να αναλάβει πρωτοβουλίες και δράσεις ώστε

1. να κατοχυρώσει θεσμικά τα Αναγνωρισμένα Μουσικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (**A.M.E.I.**) για την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (**ΕΕΚ**) που παρέχουν.
2. να παράσχει ένα σαφές νομικό πλαίσιο, σε συνεργασία με αρμόδια υπουργεία και θεσμικούς φορείς της πολιτείας, για την υλοποίηση των αναγκαίων δράσεων με σκοπό την αναγνώριση και διαβάθμιση των απολυτηρίων τίτλων των AMEI, που φέρουν την επικύρωσή του, ώστε οι απόφοιτοί τους
 - 2.1. να διεκδικούν τις θέσεις εργασίας που δικαιούνται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στις χώρες της ΕΕ
 - 2.2. να έχουν άμεση πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στη δια βίου μάθηση

Για την υλοποίηση των παραπάνω ως αρμόδιος συλλογικός φορέας, που αντιμετωπίζει σε καθημερινή βάση τα προβλήματα, τις ιδιαιτερότητες, τις δυσκολίες του χώρου, με ιδιαίτερη ευαισθησία και γνώση, το **ΠΑ.Σ.Ι.Α.Μ.Ε.Ι.** καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις για την εξέλιξη και την αναμόρφωση της μουσικής εκπαίδευσης.

Για τις προτάσεις που έπονται λήφθηκαν υπόψη:

1. τα προγράμματα σπουδών των AMEI, όπως αυτά προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους και διατάξεις, τα προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν τίτλους σπουδών αποφοίτων στο επίπεδο 6 (Τμήμα Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Ιωαννίνων), όπως εμφανίζονται στους αντίστοιχους οδηγούς σπουδών (συνημμένα), καθώς και το πρόγραμμα σπουδών μεταλυκειακής εκπαίδευσης των IEK, που πιστοποιεί τίτλους σπουδών αποφοίτων στο επίπεδο 5 στην ειδικότητα «Μουσική και Φωνητική Κατάρτιση» (συνημμένο).
2. τα επαγγελματικά προσόντα της πλειονότητας των αποφοίτων των AMEI, τα οποία βασίζονται στην έως σήμερα αποδοχή τους από Ευρωπαϊκά και διεθνή Πανεπιστήμια, στην αναγνωρισμένη επαγγελματική τους δραστηριότητα, στην αναγνώρισή τους από την Πολιτεία με την τοποθέτησή τους σε θέσεις αποφοίτων πανεπιστημίων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Επικαιροποίηση – αναδιάρθρωση των ισχυόντων προγραμμάτων σπουδών επιπέδων **Προκαταρκτικής και Κατωτέρας** των Αναγνωρισμένων Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (**AMEI**) σε σπουδές ευέλικτης διάρκειας στις οποίες θα περιλαμβάνονται και οι ερασιτεχνικές / ελεύθερες σπουδές. (Οι σπουδές αυτές θα προβλέπεται να διεξάγονται παράλληλα με την τυπική υποχρεωτική εκπαίδευση, δημοτικό σχολείο και γυμνάσιο.)
2. Επικαιροποίηση – αναδιάρθρωση των ισχυόντων προγραμμάτων σπουδών επιπέδου **Μέσης των AMEI** (καθώς και επέκτασή τους με νέα Τμήματα) σε σπουδές τριετούς υποχρεωτικής φοίτησης με σκοπό την συστηματική ολοκλήρωση των βασικών μουσικών γνώσεων σε όλα τα τμήματα. (Οι σπουδές αυτές θα προβλέπεται να διεξάγονται παράλληλα με την λυκειακή τυπική εκπαίδευση)
 - 2.1. Θεσμοθέτηση εισαγωγικών εξετάσεων για την είσοδο στο επίπεδο αυτό (δεν επιτρέπεται η κατάταξη σε υψηλότερο έτος από το πρώτο)
 - 2.2. Θεσμοθέτηση συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (**ECVET**) σε όλα τα έτη του επιπέδου αυτού
 - 2.3. Θεσμοθέτηση «Πιστοποιητικού Σπουδών» στους αποφοίτους του επιπέδου αυτού
 - 2.4. Θεσμοθέτηση διαδικασίας πιστοποίησής του «Πιστοποιητικού Σπουδών» στο **επίπεδο 5** του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (**EQF**) και του αντίστοιχου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**), για τους κατόχους απολυτηρίου λυκείου ή αντίστοιχης σχολής επιπέδου 4
 - 2.5. Θεσμοθέτηση διαδικασίας εισαγωγής των αποφοίτων του επιπέδου αυτού με εισιτήριες εξετάσεις στο πρώτο (Α') έτος των αντίστοιχων Μουσικών Τμημάτων των Πανεπιστημίων
3. Επικαιροποίηση – αναδιάρθρωση των ισχυόντων προγραμμάτων σπουδών επιπέδου **Ανωτέρας** των **AMEI** σε σπουδές Τριτοβάθμιας, μη πανεπιστημιακής, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (**ΕΕΚ**) («ανώτερης» σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφο 7 του Συντάγματος) τριετούς (πλήρης φοίτηση), ή εξαιτούς (μερική φοίτηση), στη μουσική τέχνη, θεωρία, σύνθεση και διεύθυνση χορωδίας και ορχήστρας
 - 3.1. Αναδιάρθρωση της ισχύουσας διαδικασίας απολυτηρίων εξετάσεων ώστε και να διατηρείται η αυτονομία των **AMEI** και να ενισχύεται ο έλεγχος της Πολιτείας, η διαφάνεια, και η αξιοπιστία των. Χορήγηση απολυτηρίων τίτλων (**ΠΤΥΧΙΟ** ή **ΔΙΠΛΩΜΑ**). Οι ως άνω τίτλοι σπουδών θα πιστοποιούνται μέσω της διαδικασίας αυτών των εξετάσεων στο επίπεδο **6** του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (**EQF**) και του αντίστοιχου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**)
 - 3.2. Μόνο κάτοχοι Πιστοποιητικού Σπουδών (2.3) ή ανάλογου τίτλου σπουδών της Ελλάδας ή του εξωτερικού θα έχουν δικαίωμα εισαγωγής στο επίπεδο αυτό
 - 3.3. Θεσμοθέτηση συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (**ECVET**) στους σπουδαστές του επιπέδου αυτού
 - 3.4. Θεσμοθέτηση διαδικασιών για τη μετατροπή των **ECVET** σε **ECTS** στους σπουδαστές του επιπέδου αυτού
 - 3.5. Θεσμοθέτηση διαδικασίας φοίτησης σε ορισμένα μαθήματα των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών ή / και σε άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα (όπως Παιδαγωγικά Τμήματα, ΑΣΠΑΙΤΕ κ.λπ.) με αντίστοιχη πίστωση ECTS μετά από επιτυχείς εξετάσεις στους σπουδαστές του επιπέδου αυτού
 - 3.6. Θεσμοθέτηση διαδικασίας εισαγωγής (μέσω εισιτηρίων εξετάσεων) στο τρίτο ή και τέταρτο έτος των αντίστοιχων Μουσικών Τμημάτων των Πανεπιστημίων καθώς και πρόσβαση σε προγράμματα δια βίου μάθησης στους αποφοίτους των **AMEI – ΕΕΚ** (επιπέδου 6)

4. Διαβάθμιση στο επίπεδο **6** του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (**EQF**) και του αντίστοιχου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**) όλων των εκδοθέντων τίτλων σπουδών **ΑΜΕΙ** (αναγνωρισμένων και επικυρωμένων από το Ελληνικό Κράτος) και επιπλέον
- 4.1. Διαβάθμιση στο επίπεδο **7** του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (**EQF**) και του αντίστοιχου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**) των εκδοθέντων τίτλων, εφόσον ο κάτοχός τους σύμφωνα με αντικειμενικά δεδομένα έχει αυξημένα προσόντα π.χ. ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: αναγνωρισμένη καλλιτεχνική σταδιοδρομία ως Συνθέτης, Μαέστρος, Σολίστ, Συγγραφέας, Προσκεκλημένος Καθηγητής, υπερδεκαετή διδακτική εμπειρία και μεγάλο αριθμό Πτυχιούχων / Διπλωματούχων κ.λπ.
- 4.2. Διαβάθμιση στο επίπεδο **8** του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (**EQF**) και του αντίστοιχου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**ΕΠΠ**) των εκδοθέντων τίτλων, εφόσον ο κάτοχός τους τυχάνει διεθνούς αναγνώρισης

Η ως άνω εισήγηση, με 33 αριθμημένες σελίδες, έγινε ομόφωνα αποδεκτή από την 23^η συνεδρίαση του Δ.Σ. την 21/04/2021, για προώθηση στον Νομικό Σύμβουλο της **ΠΑΣΙΑΜΕΙ**.

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΤΣΕΑΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΙΩΑΝΝΟΣ

